

Munkaadók és eladók

SZUBOTICA

EMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiosztóvonal 8-58

Munkaadók 6-10, 8-83

NAPILÓ

Egyedre 165 dinár

egy hónapra 55 dinár

Regisztrált
vadász exp. hűtősz. és
kanyaróvírusok

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. FEBRUÁR 7.

CSÜTÖRTÖK

38. SZÁM

KÖZBESZÓLÁS

Kétezeröttszáz munkanélküli nyomorog családostul Szuboticán. Lélekszámban ez olyan nagy tömeg, hogy nélkülözése mellett sem a társadalom, sem a városi hatóság nem haladhat el közömbösen. De hányan vannak a jótékonyaság állandó igényjogosultjai, akiknek, különösen ilyen szokatlanul kemény tél borzalmai között, egyetlen mentésvárak a könyörületesség. Vannak — jobbára felekezeti alapon működő — jótékonyasági intézmények, amelyek elismerésreméltó karitatív munkát végeznek. Maga a város is a tél küszöbén lisztet juttatott a munkanélkülieknek. A sajtó is teljesíti kötelességét ezen a téren és szembeszökő esetekben adományokat gyűjt szűkölködő családok számára. Mindez csak egy csepp a tennivalók tengeréből, egy rezzenésnyi mozdulat ahhoz a nagyszabású akcióhoz képest, amelyet meg kellene indítani, hogy az éhezőket és fázókat megsegíthessük.

Nincs most idő arról vitázni, hogy társadalmi vagy hatósági feladat-e a nyomor leküzdése. Útott a eszelekvés órája és az elientés álláspontoknak egyesülve, egymást kiegészítve kell sürgősen hozzáfogni a probléma megoldásához. A társadalmi nem külső parancsnak engedelmessé kell, hanem a szeretet és belátás belső sugallatát követni, amikor az inszések javára adakozik. A hatóságokat nem szentimentális szempontok, hanem a rend, biztonság és szociális egyensúly érdekei vezérik, amikor a tél mártírjait pártfogásukba veszik. Amde a társadalom humanizmusa csak szórványosan és az egyes néprétegek közt aránytalanul megoszolva érvényesül, ha nincs olyan organizáció, amelynek szálai a hatóságok kezében futnak össze. Ma az a helyzet, hogy ha valaki gyorssegély céljából adományok gyűjtésére vállalkozik, egy bizonyos kataszterhez van kötve, amelyet az adakozók kedvükről ismert kereskedőkből, gyárosokból és bankokból állított össze a köztudat. Kétségtelesen nagy számmal vannak más foglalkozási és vagyoni kategóriákban is olyanok, akik nem rekesztik ki magukat a jótékonyasági mozgalmakból és épen ezeknek az elemeknek bekapcsolása a nyomor elleni küzdelembe várható a jótékonyaság hatósági megszervezésétől. Viszont a hatóságoknak az a célkitűzése, hogy mindenki, aki tehetetlenül áll a tél szörnyűségeivel szemben, anyagi támogatásban részesüljön, a társadalom közreműködése nélkül elháríthatatlan pénzügyi akadályokba ütközik. Csak a társadalom és hatóságok vállalt erőfeszítésével lehet ráthat építeni a nyomor katasztrófális áradása ellen.

Ez az együttműködés a gyakorlatban ugy képzeltető el, hogy a város a körüli biztosokkal összejárva a segítségére ráutalt szegényeket, továbbá azokat a polgárokat, akik pénzbeli vagy naturáliákban való adakozásra képesek és akiknek áldozatkészsége csak megfelelő propaganda mellett válik gyümölcsözővé. Igen sok gazda van például bent a városban és kint a szállásokon, aki tüzelőfával, búzával, liszttel, szalonnával és — ami a gyerekeknek annyira fontos tápszer — tejtel járulna hozzá a közönség spontán adóztatásához, ha volna, aki hozzájuk fordulna és jószívűsügre appellálna. A gyűjtés eszközzésére és az elosztási irányítására körönlent bizottságokat kellene alakítani gazdákból, kereskedőkből, iparosokból, tisztviselőkből és munkásokból. Ilyen módon az eddiginél szélesebb medret lehetne átni a jótékonyaságnak és a szétforgácsolt humanitárius energiákat egyesíteni a népjólét emelésének programszerűségében. Vannak, akik emberbaráti potádó kivételét sürgetik az adakozás egyenlőtlenségeinek nivellálására, de a jótékonyaságnak ez az obligat formája semmiképp sem volna célszerű, többek között a bürokratikus kezelési körülményessége miatt sem. Sokkal eredményesebb volna, ha a magisztrátus haladéktalanul megkezdene a lakosság jótékony hajlandóságainak megszervezését és talpraállítaná a társadalmat az élet hajótöröttjei érdekében.

Az amerikai szenátus megszavazta a flottaépítési javaslatot

Az új cirkálók építése 274 millió dollárba kerül

Washingtonból jelentik: Hosszu vita után a szenátus 68 szavazattal 12 ellenében megszavazta a flottaépítési javaslatot, amelynek értelmében az Egyesült Államok tízenöt új tizezer tonnás cirkálót fognek vízrebocsátani. A Fehér Házban kedden közölték, hogy az elnök nem helyesli a szenátusnak azt a határozatát, amely a cirkálóképítési programra határozott időpontot állapít

meg, azonban a törvényjavaslat ellen valószínűleg nem fog vétőt bejelenteni, mert maga is óhajtja a cirkálók építését.

A cirkálók építésének költsége összesen kétszázhetvennégy millió dollárt tesz ki.

A javaslat értelmében a következő három évben öt-öt cirkáló építést kezdik meg, egy repülőgép anyahajó építését pedig 1930 július elseje előtt kell megkezdni.

Létrejött a megegyezés a magyar-román optánsperben?

Egy olasz lap jelentése az elvi megegyezésről

Milánóból jelentik: A *Popolo d'Italia* sanremói külföldi tudósítója jelenti, hogy a magyar-román optánsper ügyében Sanremóban folyó konferencia elvben már megállapodtak a megkötendő egyezmény alapelveire nézve.

A két delegáció néhány tagja az utóbbi napokban Budapesten, illetőleg Bukarestben tárgyalt, hogy a magyar és a román kormányt tájékoztassák a tárgyalások állásáról, de ez az utazás semmiféle sem jelenti azt,

mintha nehézségek állottak volna elő.

A magyar delegátusok már vissza is érkeztek Budapestre, de a románok még nem, csütörtökre várják visszaérkezésüket. A késés oka az, hogy vonatuk román területen elakadt a hóban.

Az elvi megegyezés után a két delegáció most sorra meg fogja szövegezni a szerződés egyes szakaszait, ami előreláthatólag meglehetősen hosszú időt fog igénybevenni.

Meghalt az özvegy spanyol anyakirályné

Mária Krisztina hetvenéves korában váratlannal hunyt el

Madridból jelentik: Mária Krisztina spanyol anyakirályné szerdán hajnalban, hetvennégyéves korában hirtelen meghalt. Az özvegy királyné kedd este még megjelent a királyi palotában rendezett moztelődádon, amely után tízenegy órakor jókedvűen tért lakosztályába. Reggel fél négykor érte utól a halál.

Mária Krisztina 1858 július 21-ikén született Gross-Szolowitzben. Leánya volt Károly Ferdinánd Habsburg főhercegnek és Erzsébet főhercegnőnek és testvérhuga Frigyes főhercegnek. 1879 november 29-ikén ment férjhez XII. Alfonz spanyol királyhoz, akitől két leánygyermek született. A házasság hatodik évében a király alig huszonnyolcéves korában tüdőbajban

meghalt. Mária Krisztina királyné ekkor áldott állapotban volt, tehát az alkotmány értelmében megillette a régensség, amíg eldől, hogy a születendő gyermek fiú vagy leány lesz-e. 1886 május 17-ikén férje halála után hat hónappal fiúgyermeknek adott életet, akit XIII. Alfonz néven azonnal királlyá proklamáltak. Az uralkodás folytonossága tehát helyreállt és Mária Krisztina tovább is régense maradt Spanyolországnak és erős kézzel vezette az ország ügyeit, egészen 1902-ig, amikor nagykorúsított fiának átadta az uralmat. Azóta az anyakirályné visszavonultan élt.

Az anyakirályné eltemetéséről még nem történt intézkedés.

Csütörtökön írják alá

az orosz-lengyel-román garanciaszerződést

A szerződés megkötése után sem áll helyre a normális diplomáciai viszony Románia és Oroszország között

Varsóból jelentik: A román kormány utasításai értelmében

Devila varsói román követ szerdán délelőtt Moszkvába utazott, hogy ott csütörtökön aláírja az orosz-lengyel-román garanciaszerződést.

A lengyel kormány a határig szalónkocsit bocsátott a román követ rendelkezésére.

A Dnyesztortól északra lévő Moldava köztársaság, amely az orosz szovjetunióhoz tartozik és a besszarábiai irredenta főfészke, a szovjetek ülésén ki-mondotta, hogy tisztelősen fogja tartani a garanciaszerződést.

Bukaresti jelentés szerint a román sajtó nem kísérel különösebb kommentárokkal a garanciaszerződés megkötését, hivatalos részről azonban hangoztatják, hogy Románia teljesen meg van elégedve Románia kívánságainak teljesítése után a csütörtökön aláírandó szerződés egyértelmű a támadást kizáró paktummal. Ennek ellenére

az orosz jegyzőkönyv aláírása egyelőre semmiesetre sem jelenti azt, hogy Románia és Oroszország között helyreáll a normális diplomáciai viszony.

hár a paktum megkötése mindenesetre közelebb visel ehhez.

Bonyodalom egy kihuzott sorsjegy körül

Noviszadnak három nagy nyereményt juttatott az osztálysorsjáték keddi huzása

Noviszadról jelentik: Noviszadra az utóbbi években gyakran jutnak el az osztálysorsjáték tekintélyes nyereményei. Két évvel ezelőtt *Julinek* Mária, egy noviszadi szegény varrólány a Lustig bankházban vásárolt negyed sorsjeggyel negyedmillió dinárt, kévéssel utóbb pedig *Schal* Teri, a *Bácsme gyei Napló* noviszadi fiókkiadóhivatalának tisztviselője 100.000 dinárt nyert egy fél sorsjeggyel, most pedig a szerencse ismét három nagyobb nyereményt juttatott noviszadiaknak.

Kedden, az osztálysorsjáték második osztályának huzásán *Dreisz Péter* durgaszag földbirtokos 200.000 dinárt nyert az 54.951 számú egész sorsjeggyel.

Dreisz Péter nagy nyereménye körül azonban komplikációk álltak elő. A noviszadi *Merkur* bankház tulajdonosa januárban elküldötte *Dreisznak* az 54.951 számú egész sorsjegyet, noha *Dreisz* azt nem rendelte meg. A sorsjegyelárusítók szoktak ismerőseiknek megrendelés nélkül is sorsjegyet küldeni és ha az illetők az első osztályt nem fizetik ki, kísérletképpen el szokták nekik küldeni a második osztályt is. *Dreisz* esetében is így történt. *Dreisz* a sorsjegy árát nem küldte be és nem küldte vissza a sorsjegyet, mire *Pap György* bankár január végén elküldte *Dreisznak* a második osztályra érvényes sorsjegyet is, de *Dreisz* ennek vételárát sem küldötte meg.

Pap György, a *Merkur* bankár tulajdonosa kedden hivatalos telefonbeszélgetést kapott az osztálysorsjáték igazgatóságától, hogy az 54.951 számú sorsjegy 200.000 dinárt nyert. Nyomban utánanézett, hogy a sorsjegy kinek birtokában van és ekkor derült ki, hogy ez az a sorsjegy, amelyet *Dreisz Péter* nek küldtek el.

Az állami sorsjáték igazgatósága általános szabályokat állapított meg, amelyek értelmében a kihuzott nyeremények azokat illetik meg, akik a sorsjegy birtokában vannak. A szabályok 4. szakasza szerint a nyeremény kifizetéséért az állami sorsjáték igazgatósága felel. A kifizetés annál a főelárusítónál történik, aki a sorsjegyet kibocsátotta, illetve annál a főelárusítónál, akinek bélyegzőjével van a kibocsátott sorsjegy ellátva. Ha a főelárusító valamely okból nem hajlandó a nyereményt vagy jutalmat kifizetni, köteles a félnek, annak kívánságára, a sorsjáték igazgatósága által előírt szabályszerű nyilatkozatot kiadni és azt saját cégszerű aláírásával ellátni.

A fél ekkor a sorsjegyet a nyilatkozattal együtt eljuttatja a sorsjáték igazgatóságának. Ha a sorsjegy-főelárusító megtagadná a nyilatkozat kiadását, a fél tartozik az esetet a sorsjegy beküldése mellett az igazgatóságának bejelenteni, mert máskülönben a panaszt nem veszik figyelembe és a fél minden nyereményre való jogát elveszti.

Az állami sorsjáték igazgatóságánál *Manok* *Stevan* igazgatóhelyettes a kérdéses ügyben a következőket mondotta:

— Ennek a kérdésnek eldöntésénél szabályzataink mérvadóak. Ezek szerint pedig azt illeti meg a nyeremény, aki a sorsjegy birtokában van. Kivétel csak az az eset, ha a főelárusító elküldötte a ki nem fizetett sorsjegyet a félnek, de a posta azt még nem kézbesítette ki. Ebben az esetben a főelárusító, ha a sorsjegyet tartalmazó levelet a postáról még vissza tudja szerezni, nem a felet illeti a nyeremény, hanem a főelárusítót, vagyis mindig azt, akinek birtokában van a sorsjegy.

Keresztük *Dreisz Péter* földbirtokost, de *Dreisz* egész napon át birtokán volt. Meglehet, hogy még nincs is tudomása arról, hogy 200.000 dinárt nyert.

A 80.000 dináros nyereményt *Döme Etelka*, egy szegény noviszadi munkásasszony kapta.

Felkerestük *Döme Etelkát* Kalvinova ucca 8. szám alatti lakásán. Amikor beléptünk az egyszerű, de tiszta lakásba, *Döme Etelka* ép a teknő mellett állott és mosott.

— Nagy szerencse ért engem — mondotta könnyek közt, — mert olyan nagy nyomorban éltünk, hogy sokszor napokon át tíz hónapos kis leánykánkkal valóságban élteünk. Férjem eleinte jól keresett, adósságra vett egy rossz, régi autót, amelyet folyton javítani kellett és emiatt adósságokba keveredtünk. Végül, mert férjem, nem tudott fizetni, elvették a kocsiát. A sorsjegyben bízam még és minden este imádkoztam *Páduai Szent Antal*hoz, hogy könyörüljön rajtunk. Meghallgatott és amitől adott, amennyit még álomban sem mertem remélni.

— A pénzzel mit kezdünk? Van annak kérem helye bőven.

A harmadik nyereményt is egy szegény asszony nyerte. *Jakovác Mária*nak hívják, varrással keresi kenyerét. A 17483 számú sorsjegy huszeder dinárt hozott neki.

Gyorsan, kellemesen, fájdalom nélkül

tisztítja — felelissíti
a gyomrot és a beleket
a MAGNA-por

Felnőtteknek egy nagy, gyermekeknek egy kis kanállal egy pohár vízben vagy tejsz. Gyógyszertárakban és drogeriákban csomagja 4 dinár

gyobhmérvü megbetegedésről beszélni sem lehet.

— Vörhenyes megbetegedés összesen kilenc esetben fordult elő, az utolsó esetet január 30-ikán jelentették be, februárban újabb eset egyáltalán nem fordult elő. Difteritis megbetegedés három történt. Az utolsó január 28-ikán jelentették be, februárban újabb eset nem fordult elő.

— Ennek következtében, különösen, ha figyelembe vesszük az abnormálisan hideg időt, Noviszad lakosságának egészségügyi állapotát semmiképpen sem lehet rossznak felülmélni és rossz szolgálatot teljesítenek azok, akik ezzel ellenkező híreket terjesztenek és megriasztják a lakosságot, amikor arra semmi ok sincs. Mi azonban mégis teljesen felkészülve, óvintézkedéseket teszünk minden eshetőséggel szemben.

Halálos szerencsétlenség a becskerekiki pályaudvaron

Halála napján kézbesítették ki neki az elbocsajtásáról szóló levelet

Becskereki jelentik: Halálos kimeneteli szerencsétlenség történt kedden a becskerekiki pályaudvaron: *Lákics* *Milutin* váltóőr elverte lábát és a kórházban vérmérgezés következtében meghalt.

Lákics, aki kedden szolgálatban volt, egy tolató vonatra kapzkodott fel, de leesett és olyan szerencsétlenül, hogy esés közben lábát tölte. Azonnal be szállították a kórházba, de közben vérmérgezést kapott és a szerencsétlen ember nem lehetett segíteni: szerdán délelőtt borzalmas kínok között meghalt. *Lákics* már a hullaházban feküdt, amikor a kórházban kereste a kézbesítőt, hogy az elbocsajtásáról szóló végzést átadja. A szerencsétlenül járt vasutast ugyanúgy időközben elbocsajtották állásából és ép halála napján kézbesítették ki elbocsátólevelét.

Az új noviszadi postaigazgató átvette hivatalát

Rupec Rudolf nyilatkozata

Noviszadról jelentik: *Rupec* *Rudolf*, az új noviszadi postaigazgató, elsőjén kezdte meg hivatalának átvételét. Az átvételi munka hétfőn fejeződött be, úgy hogy hétfőtől kezdve már *Rupec* *Rudolf* intézi a noviszadi postaigazgatóság vezetését.

Az új postaigazgatót, a *Bácsme gyei Napló* munkatársának a következőket mondotta:

— A noviszadi postaigazgatóság élén legutóbb olyan elismert elsőrangú szaktekinetly állt, mint *Sárics* *Iván* igazgató, így beérhetem azzal a nyilatkozattal, hogy mindenképpen az ő szemében kívánom a postaigazgatóság vezetését intézni, mert az ő rendszere tökéletesen bevált. Minden tekintetben a nagyközönség szolgálatára kívánom lenni és a közérdeket kívánom szolgálni. Minden jogos és indokolt panaszt megvizsgálók és lekiismeretesen és a legrövidebb időn belül orvosolni kívánok. Figyelemmel akarok lenni a gazdasági érdekeltségek, tehát a kereskedők, iparosok igényeire, mert tudatában vagyok a gazdasági érdekek nagy fontosságának. De minden egyéb kívánságot, természetesen a lehetőségek határain belül, teljesíteni fogok.

— A noviszadi postaigazgatóság az ország legnagyobb kiterjedésű postaigazgatósága. Több, mint ötszáz postahivatal tartozik hozzá és így felelősségem is igen nagy.

— A sajtóval a legjobb egyetértésben akarok működni és minden közérdekű vagy a sajtót közvetlenül érdeklő ügyben készséggel állok szolgálatára. Tudom, milyen nagy jelentősége van a sajtónak és milyen nagy szolgálatokat teljesít. Ezeket a multban is teljes mértékben elismertem. Minden panaszt, akár a távbeszélő, akár a posta, vagy lapok kézbesítésével áll összefüggésben, jelentsék be nekem és én azokat azonnal orvosolni fogom.

Budapesten mindenki influenzás

Noviszadon negyvenegy náthalázás beteg van

Budapestről jelentik: Az influenza járvány az utóbbi napokban rohamosan terjedt tovább és ma már Budapesten csaknem mindenki influenzás.

Kedden százegy influenzás beteget szállítottak be a Szent László-kórházba, míg előző nap csak hetvennyolc beteget vittek a kórházba és ha az emelkedés továbbra is ilyen arányú lesz, akkor

a Szent László kórház hamarosan szűknek fog bizonyulni az influenzás betegek számára.

Természetes, hogy ebből a számból nem lehet következtetni a járvány nagyságára, mert a betegek tulajdonképpen nagy része házi kezelésben részesül és nemcsak, hogy nem viszik kórházba, hanem be sem jelentik. Kétségtelen azonban, hogy minden családban van influenzás beteg és sok helyen

egész családok felülznek lázas betegen és az üzemekben a munkások megbetegedése nagy fenakadást okoz.

A budapesti tisztí főorvosi hivatal szerdán kiadott hivatalos kommunikéje többek között a következőket mondja:

— Február 5-ikén Budapest területéről és a vidékről összesen százegy influenzás beteget szállítottak a Szent László-kórházba. Ezek közül egynek volt tüdőgyulladás. Eddig összesen 443 beteg van a kórházban. Halálozás kedden nem volt a kórházban és a kerületi tisztí orvosok jelentése szerint a város területén egyáltalán nem jelentettek kedden influenza következtében történt halálozást. A beérkezett jelentések szerint

Budapest lakosságának legnagyobb része influenzás beteg.

Kétségtelen azonban, hogy a betegség lefolyása enyhé és úgy a szövődményes komplikációk, mint a halálozások száma minimális.

A Népszövetség jelentése az influenzáról

A Népszövetség egészségügyi osztálya hivatalos jelentést adott ki az influenza járványról. A jelentésből kiderül, hogy *Németország* 49 városában december 9-ikétől január 12-éig az influenzás halálesetek száma 42-ről 321-re emelkedett. Berlinben ezalatt az idő alatt

8-ról 186-ra emelkedett az influenzás halálesetek száma.

Anglia és Wales 107 városában január 12-éig csak 122 influenzás halott volt, 19-éig azonban már újabb 179 embert halt meg influenzában. Erősen pusztít az influenza *Skóciában*. Január 21-től 28-ig *Glasgow*ban összesen 236 embert ölt meg az influenza. *Irországban* aránylag kevés a haláleset. *Spanyolországban* január 9-éig csak ketten haltak meg influenzában, viszont 117 ember halt meg az influenzából származó tüdőgyulladás következtében. Igen enyhe lefolyású a járvány *Esztorországban*, *Litvániában* és *Olaszországban*, *Dél-Norvégia*ban január utolsó hetében 9 influenzás haláleset volt. *Amszterdamban* január harmadik hetében 8. *Svédországban* január első felében 3262 ember kapott influenzát, de ezek közül csak tízembeyen haltak meg.

Jelentéktelen a járvány *Svájcban*, viszont annál jobban pusztított január első hetében az *Egyesült-Államokban*. Ebben az időben 1316 ember halt meg influenzában. December utolsó hetében 1081 áldozata volt a járványnak. A *Csendes-óceán* szigetein is igen erős a járvány. Kínát most megkímélte a járvány, itt azonban a nyár folyamán pusztított rettenetesen az influenza.

A noviszadi tisztí főorvos nyilatkozata

Mint Noviszadról jelentik, Noviszadon az utóbbi napokban riasztó hírek terjedtek el gyobhmérvü és súlyos náthalázmegbetegedésről.

A riasztó hírek ellenőrzése céljából felkerestük dr. *Adamovics* *Péter* városi tisztí főorvost, aki a noviszadi spanyolnátházmegbetegedésekről a következőket mondotta:

— Szó sincs arról, hogy Noviszadon bármilyen járvány is volna és így tuloztak és nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek sem, amelyek náthalázjárványról és súlyos esetekről szólnak.

— A városi tisztí orvosi hivatal kimutatása szerint január 21. óta összesen 41 náthaláz esetet jelentettek be, de ez kivétel nélkül

mind egészen könnyű eset.

A megbetegedések száma értesülésem szerint, már csökkent és az utóbbi napokban náthalázás betegek közül már többen felgyógyultak és így

Noviszadon járványról, vagy még csak na-

Az új noviszadi képviselőtestület megtartotta alakuló ülését

A képviselőtestület tagjai teljes számban megjelentek és letették az esküt

Noviszadról jelentik: Az újonnan kinevezett noviszadi képviselőtestület szerdán délután öt órakor tartotta alakuló közgyűlését. Az ülésen a régi és új képviselőtestületi tagok teljes számban megjelentek, ami eddig még egyetlen esetben sem fordult elő. Az új képviselőtestületi tagok közül jelen voltak: Györgyevics Mita volt nemzetgyűlési képviselő, dr. Szekulics Milán ügyvéd, dr. Stefanovics Zsárkó nyugalmazott polgármester, dr. Markovics Lázár egészségügyi felügyelő, dr. Pavlasz Ignác ügyvéd, Popovicki Lázár mérnök, Viddk Stefan mérnök, Kömögstüdlér Dusan gyáros, Mofinszki Nikóla bankigazgató, dr. Buljik Janko ügyvéd és Nyul József gimnáziumi tanár.

Dr. Borota Branislav polgármester vezetésével negyed ötkor vonult be a városi tanács a terembe. A polgármester azonnal megnyitotta a közgyűlést, majd Lákics Jován polgármesterhelyettes felolvasta a főispán rendeletét, amely az új képviselőtestületi tagok kinevezését tartalmazza. A polgármester ezután felszólította a jegyzőt az esküvétel felolvasására és az összes jelentevő képviselőtestületi tagok és a közgyűlés tisztviselői tagjai letették az esküt. Ezután Iljics Raduskó ügyvéd kért szót és megállapította, hogy a főispán csak nyolc tisztviselő-képviselő tagot erősített meg, ezzel szemben huszonöt városi tisztviselő tett esküt. Tiltakozott az ellen, hogy ille-

teltlen személyek vesznek részt a közgyűlésen, olyanok, akiket a főispán nem erősített meg.

Máties Milivoj mérnök emelkedett ezután szólárra. Sajnálatát fejezte ki, hogy a városi képviselőtestület két régi érdemes tagja nem került be az új képviselőtestületbe. Ez a két kimaradt képviselő dr. Luszig Nándor ügyvéd a noviszadi zsidó hitközség elnöke, akinek sokat köszönhet a város és Bajin-Mikanov Luka, aki a városi proletáriátust képviselte a közgyűlésen.

— A főispánt rosszul informálták — mondotta Máties Milivoj — amikor az új képviselőtestület összeállítására vonatkozólag javaslatot tettek neki, ezért maradtak ki érdemes tagok.

A polgármester válaszában kijelentette, hogy az észrevételeket jegyzőkönyvbe veszik és megküldik a főispánnak. A polgármesterhelyettes ezután az új kormány kinevezéséről szóló királyi ukázi olvasta fel. Dr. Borota Branislav polgármester ismertette a királyi proklamáció szövegét és az új helyzetet. Felszólította a képviselőtestület tagjait, hogy minden erejükkel dolgozzanak a város fellendítésén. A polgármester javaslatára a közgyűlés hódoló táviratot küldött Alekszandar király Öfelségének. Ezután jelöltbizottságot küldtek ki, amely megválasztotta az egyes albizottságokat. A közgyűlés a késő esti órákig tartott.

A berlini bankrablók nyomában

Letartóztatták annak a háznak a portását, amelynek pincéjéből a betörők az alagutat furták

Berlinből jelentik: A német főváros lakosságának érdeklődése ismét fokozottan fordul a legutóbbi óriási méretű bankrablás felé, miután a már-már eredménytelennek látszó nyomozás után

a rendőrség a Disconto Gesellschaft betörőinek nyomában van.

Az utóbbi napokban igen sok új tanu jelentkezett, különösen a Disconto-Gesellschaft szomszédságában lévő autóstállomás sofőrjei, akik pontos adatokat juttat-

tak a rendőrség kezére. Komoly gyanúkok alapján szerda délelőtt beledéztek annak a háznak a portását, amelynek pincéjéből a betörők a bank pánelszobájáig vezető alagutat ásták és másfelőrs kihalgatás után letartóztatták a házmestert.

Később őrizetbe vették a házmester feleségét is, mert a rendőrség azt hiszi, hogy úgy a portás, mint felesége összeköttetésben áll a betörőháló tagjaival.

Három embert elnyelt a homok egy délbánati községben

Borzalmas szerencsétlenség Grabovácon — Kétszáz ember dolgozik a szerencsétlenség színhelyén, hogy az áldozatok holttestét felszínre hozza

Belačkváról jelentik: Belačkvához közel fekvő Grabovac községben borzalmas szerencsétlenség történt:

egy kutturásnál három embert elnyelt a föld és holttesteiket mindeddig még nem sikerült felszínre hozni.

A szerencsétlenség a községben valószínű pánikot idézett elő, az emberek százával sereglének a szerencsétlenség színhelyére.

— Megnyit a föld! — hallatszik mindenfelé és a háborús nép kétségbeesetten tárgyalja a megrendítő eseményt, amelyet természetfeletti jelenségnek tart. Míg a lakosság egy része általában a templomban imádkozik, a másik része, főképp a férfiak egész nap a szerencsétlenség színhelyén ásnak, abban a reményben, hogy az áldozatokat még élvé sikerül megmenteni.

Két nap óta tart a lázas munka a kemény hidegben.

minden eredmény nélkül: három grabováci családapát örökre elnyelt a föld és a szakértők szerint semmi remény sincs arra, hogy holttesteiket megtalálják, miután

lúthomok temette el őket és így minden ásás hiábavaló.

A községben néhány nappal ezelőtt kezdtek meg egy kut furását. Kint a faluszcén jelölték meg a helyet, amely alkalmasnak látszott kutturására és a község erre a munkára több napszakost fogadott fel. A munkások között voltak Lanták Ádám, Lanták János és Konstantin Todor grabováci napszámok is. A munkálatok a keményre fagyott földben is gyorsan haladtak előre és néhány nap alatt már mintegy tíz méter mélységre értek le.

Hétfőn reggel, amikor ismét munkába állottak,

a munkások észrevették, hogy az ázó puha homokba sülyed. Azt hitték, hogy vékonyabb homokrétegre találtak és minthogy a munka sokkal könnyebben haladhatott előre, néhány órával később is pár méterrel juttattak mélyebbre. Lent az üregben dolgozott Lanták Ádám, Lanták János és Konstantin Todor, amikor a katasztrófa bekövetkezett.

A mit sem sejtő munkások alatt hirtelen megindult a homok, a három szerencsétlen ember pillanatok alatt derékig sülyedt le és mire lent, a nyitás szájánál észrevették a veszedelmet, a három szerencsétlen embernek már csak a feje látszott ki a homokból.

Segélykiáltásaikra nyomban köteleket dobáltak le és megpróbálták a többiek munkástársaikat kimenteni, ezek azonban — mint az ingoványban — egyre mélyebbre és mélyebbre sülyedtek le, majd eltűntek.

A futó homok, amely megindult, mindhármukat elnyelte.

Mindaz percek lejörgése alatt történt, a fent dolgozó munkások a rémüléttől azt sem tudták, hogy mihez fognanak és átlátva a veszedelem nagyságát senki sem mert vállalkozni arra, hogy utánuk szálljon le a mélységbe és valami módon kimentse őket a homok alól.

A hatóságok nyomban intézkedtek a mentési munkálatok iránt, amelyek azonban a nagy izgalom miatt csak nehezen haladhattak előre. A szerencsétlenség híre futótűzként terjedt el faluban és az emberek százával rohantak a szerencsétlenség színhelyére. Senki sem tudta, hogy kit ért a szerencsétlenség és a kutturásnál dolgozó munkások hozzátartozói rémülten keresték férjüket, illetve gyermekeiket az összecsiszított tömegben. Csak akkor csillapodtak le az izgalmak, amikor nyilvánvalóvá lett, hogy kiket nyelt el a föld. Ezeknek a hozzátartozói göresös sírással vették körül az üreg

AZ ORVOS URAK FIGYELMÉBE!
LEGJOBBAN ÉS LEGBIZTOSABBAN
VEDEKEZÜNK ÉS GYÓGYITJUK

**SPANYOLNATHÁT
(INFLUENZÁT)**

Arcanov
TABLETTÁKKAL Schering
KAPHATÓ MINDEN
GYÓGYSZERTÁRBAN

száját és esdekelve kérték az embereket, hogy mentse ki a szerencsétleneket.

Hatósági intézkedésre az emberek egész tömege ragadott ást, kapát, hogy a három munkást a halálos veszedelemből. Eleinte mindenki azt hitte, hogy ez könnyen sikerül, de amikor kitágították az üreget és a homokrétegezh értek látták, hogy a homokrétegeg finom szemcsésű homokszemekből áll és lavinaszerűen omlik le és a súlyos tárgyakat úgy nyeli el, mint a feneketlen láp. Megállították azt is, hogy meglehetősen vastag ez a homokrétegeg és az írása is olyan merőleges, hogy az állandó omlás még a mentési munkálatok végző munkásait is elnyelésre fenyegeti.

Hétfő óta állandóan kétszáz munkás járdozik a szerencsétlenek megmentésén.

akiknek már természetesen csak a holttestét lehetne felszínre hozni, azonban valószínűleg ez sem fog sikerülni.

Új zárórendelet Noviszadon

A rendelet szerdán már életbelépett

Noviszadról jelentik: Vildovics Ante bácskai tartományi főispán — mint jelentették — megbízta dr. Momirovics Veljko noviszadi rendőrfőkapitányt, hogy Noviszad részére addig is, míg a záróakérdést az egész országban egységesen nem rendezik, a gazdasági érdeklődéseket kívánságainak figyelembevételével új zárórendeletet dolgozzon ki. Dr. Momirovics tanácskozást folytatott dr. Koszics Mirkóval, a kereskedelmi és iparkamara főtitkárával és ennek a tanácskozáson az alapján elkészítette az új rendeletet, amely szerdán már életbe is lépett. A rendelet a következő intézkedéseket tartalmazza. Nyitva tarthatnak:

Gyarmatárú csemege és vegyeskereskedések: nyáron reggel 7-től 12-ig és délután 3-tól 8-ig, télen reggel 7-től 12-ig és délután 3-tól 8-ig.

Pékek: nyáron 6-tól 11-ig és 4-től 12-ig, télen 7-től 12-ig és 3-tól 8-ig.

Kézmű, rövidáru üzletek: nyáron 7-12-ig és 3-tól 8-ig, télen 7-től 11-ig és 2-7-ig.

Mészárosok és hentesek: nyáron 5-től 10-ig és 3-tól 9-ig, télen 6-tól 11-ig és 3-tól 8-ig.

Könyv, papír és iskolaszerekkereskedések: nyáron és télen 7-től 12-ig és 12-től 17-ig.

Borbélyok és fodrászok: nyáron 7-től 12-ig és 2-től 12-ig, télen 7-től 12-ig és 12-től 18-ig.

A borbélyok hétfőn délutánonként tekintet nélkül arra, hogy a következő nap ünnepnap-e vagy sem, kötelesek zárva tartani.

Véres féltékenységi dráma Szófiában

A megcsalt férj agyonlőtte feleségét és annak csábítóját, majd öngyilkos lett

Szófiából jelentik: Megdöbbentő szerelmi dráma játszódott le keddi este Szófiában.

A legnagyobb szófiaili malom tulajdonosa, Hadzsi Grigove, néhány évvel ezelőtli házasságát meg és nagyon féltékeny volt fiatal, szép feleségére. Keddi este a férj olyan ürgüggyel ment el haziról, hogy vidékre utazik, elhelyett azonban a szomszédos ház kapuja mögött elrejtőzött és onnan figyelte saját házának kapuját. Este tíz óra felé észrevette, hogy Vaszile, a szófiaili törvénytörő egyik fiatal bíráló, akivel évek óta jó barátságban volt, beugy a házába. A férj utánpalózkodott, egy ideig várt és aztán behatolt lakásába és házasságtörésen érte feleségét.

Hadzsi Grigove rojdvért rántott, rálőtt feleségére és annak csábítójára, majd maga ellen fordította a fegyvert. A fiatalasszony és az udvarló azonnal meghaltak és a férjet haldokolva szállították a kórházba.

Leszámolás a korcsmaasztalnál

Egy noviszdai földműves késsel rátámadt a vendéglősre és összeszurkálta

Noviszdáról jelentik: Ljubojevics Pánta noviszdai legény néhány nappal ezelőtt betért Divjakovics Jován Kiszácsi-uccai vendéglőjébe és miután nagyobb-mennyiségű italt elfogyasztott, belekötött a vendégekbe, úgyhogy a vendéglős kénytelen volt a duhajkodó legényt a kocsmából eltávolítani. Ljubojevics már akkor azzal fenyegetőzött, hogy leszámol Divjakovicsal, aki azonban nem vette komolyan a legény fenyegetését.

Kedden este nyolc óra tájban Divjakovics Jován kocsmáros néhány barátjával elment a Kajmakcsalan-szka-uccában levő Milák-féle vendéglőbe és ott nyugodtan beszélgetett. Kilenc óra tájban Divjakovics távozni készült társaságával, amikor észrevette, hogy a kocsmára egyik sarkában Ljubojevics Pánta iszik. Nem törődött vele és távozni készült, de Ljubojevics eléje állt és felelősségre vonta.

— *Miért dobál ki a kocsmából?* — kérdezte. Divjakovics, aki látta, hogy a legény részeg, így szólt:

— *Pánta, hagyj békében, nekünk mes egymással semmi dolganck.*

Ljubojevics erre előrántotta bicskáját és több szurkást ejtett Divjakovicsra, aki vértől borítva összeesett. A kés olyan éles volt, hogy átvágta a kocsmáros puha kalapjának karimáját és tíz centiméter mélyen behatolt a vállába, ahol több ütőerőt átvágott és életveszélyes sebesülést okozott. Ljubojevics azonkívül hal karján és mellén is megsebesítette Divjakovicsot.

A sebesült kocsmáros társai rátámadtak a késelő legényre, lefogták és átadták a közben előhívott rendőrnek, akinek szintén ellenszögült, úgyhogy csak nagy erőfeszítéssel lehetett ártalmatlanná tenni. Megbillineselve szállították a rendőrségre. A szurkálót nem lehetett kihallgatni, mert teljesen ittas volt. Dr. Ninkov Sztován, ügyeletes városi tiszt orvos nyújtotta Divjakovicsnak az első segélyt és mentőautón beszállította a kózkórházba, ahol még kedden éjjel műtétet hajtottak rajta végre. A vendéglős állapota életveszélyes.

Schustek Fridát felmentették az esküdtek

A bíróság nyomban szabadlábra helyezte a gyilkossággal vádolt nevelőnőt

Trencsénből jelentik: Szerdán hajnali három óra körül fejezték be tanácskozásukat az esküdtek a gyilkossággal vádolt Schustek Frida nevelőnő bűnpörében. A vád tudvalevően az volt, hogy a nevelőnő barátját Diener Árpádot egy szolnoki szállóban agyonlőtte és megszökött. A nevelőnő azzal védekezett, hogy Diener öngyilkos akart lenni, de mivel ez neki nem sikerült, szálnalomból lötte agyon. A főtárgyalás teljes két napot és egy éjszakát vett igénybe.

A következő öt kérdésre kellett az esküdteknek válaszolniuk:

1. Bűnös-e a vádlott a gyilkosság bűntettében?
2. Bűnös-e a vádlott a szándékos emberölés bűntettében?
3. Bűnös-e a vádlott az erős felindulásban elkövetett emberölés bűntettében?
4. Bűnös-e a vádlott a tiltott fegyverviselés vétségében?
5. Bűnös-e a vádlott a hamis bejelentés vétségében?

A három első kérdésre az esküdtek nemmel válaszoltak, tehát szerintük

Schustek Frida sem gyilkosságot, sem szándékos, sem erős felindulásban elkövetett emberölést nem követett el.

csak a két utolsó kérdésre volt marasztaló a verdiki s ennek alapján a törvényszék csupán tiltott fegyverviselés és hamis bejelentés miatt ítélte el Schustek Fridát kétszer huszonhat cseh korona pénzbüntetésre, egyébként

a bíróság felmentette Schustek Fridát.

Az ügyész nem felelt az ítélet ellen, tehát az jogerőssé vált és Schustek Fridát szabadon bocsátották.

A felmentő verdikt kialakulásában nagy része volt az orvosi szakvéleménynek, amelyet dr. Kelemen Endre Zoltán budapesti tanársegéd az Erdélyi-pör ellenőrző orvosszakértője adott a védő kérdésére. A helyzet az volt, hogy az elhunyt fején nyolc revolverlövés nyomát találták meg, amelyek közül hét lövés egy helyen érte a fejet, míg a nyolcadik egészen különálló volt és a szem alatt hatolt be a koponyába. Mindegyik lövés halálos volt.

— Schustek Frida — mondotta Kelemen orvosszakértő az újságíróknak, amikor értesült a felmentő ítéletről — azzal védekezett, hogy az első lövést nem ő adta le, hanem csak a többi hetet. Ezt a vallomást megerősíteni látta az a tény, hogy az egyik lövés a fejnek egész más részén volt Schustek Frida mellett, még a boncolási jegyzőkönyvben ismerhette volna azt valójában, hogy Diener az ágytól balra lévő éjjeli szekrényről vette fel a revolvert és mámorában balkezével lött magára. Vallomásának ezt a részét a boncolási jegyzőkönyv megerősíti. Miután rablásról nem lehetett szó, mert hiszen Dienernek minden értéktárgyat megtaláltak, valószínűnek kellett elfogadni a vádlott vallomását. Az más kérdés, hogy vajon szabad-e a halálra és szenvedő áldozatot megszáditani hátralevő kinsaitól. Ennek megítélése már nem az orvosszakértőre tartozik.

Egy éjszaka két nagy tűz pusztított Sibenikben

Leégett a vámhivatal palotája és egy háromemeletes bérház

Sibenikből jelentik: Kedden két katasztrófális tűzvész pusztított Sibenikben. Éjjel egy órakor

kigyulladt egy háromemeletes ház.

Az éjszakai órákban néhány járőkelő vette észre először az épület elsőemeleti ablakából előtörő füstfellegeket. Nyomban értesítették a tűzoltókat, akik azonnal megjelentek a helyszínen és hozzáfogtak az oltáshoz. A munka nagy nehézségekbe ütközött, mert

a tűzoltók szivattyúiban megfagyott a víz.

Ezenkívül szerencsétlenségre ugyanebben az időben

óriási vihar vonult el Sibenik felett, a tengeren orkán dühöngött és a nagy szélben percek alatt terjedtek szét a lángok az egész épületen.

A tűzoltók telefonon kértek segítséget a tengerészeti parancsnokságról, ahonnan néhány perc múlva háromszáz tengerészkatonára érkezett a katasztrófa színhelyére, hogy az oltási munkálatoknál segítsenek.

Érdekes, hogy a ház lakói nem ébredtek fel a veszedelemre és tizenhét személyt a tűzoltók eszméletlen állapotban mentettek ki a füsttel teli szobákból. A tűz egész éjszaka pusztított és a tűzoltók, valamint az oltásra összerendezett tengerészek nem is próbáltak többé a lángban álló hatalmas épületet megmenteni. Minden törekvésük oda irányult, hogy a nagy szélben

megakadályozzák a lángoknak a szomszédos emeletes házakra való átterjedését, ami a viharos időben beláthatatlan következményekkel járt volna. Csak másnap délelőtt tíz órára sikerült teljesen elfojtani a lángokat, addig azonban az egész épület porig égett. A bitorokból és berendezési tárgyakkal csak nagyon jelentéktelen részi sikerült kimenteni, emberéletben azonban nem esett kár. Két tűzoltó és két tengerész oltás közben égési sebeket szenvedett. A négy sebesültet, akiknek állapota nem életveszélyes, a sibeniki katonai kórházban ápolják.

Az elhunyt épület értéke az elpusztított berendezési tárgyakkal együtt meghaladja a kétfélmillió dinárt. A jelentékeny károsszögből csak kis rész térül meg, mert a palota aránytalanul alacsony összegre volt biztosítva.

A tűz lokalizálása után megjelent a katasztrófa színhelyén a hatóságai bizottság, amely megejtette a tűzvizsgálatot, eddig azonban nem sikerült minden kétséget kizáróan megállapítani, hogy mi idézte elő a tűzvészt. Nem tartják lehetetlennek, hogy a villanyvezetékben beállott üzemzavar okozta a tüzet, de annak kiderítésére is megindult a vizsgálat, hogy nem gondatlanság idézte-e elő a katasztrófát.

Néhány órával később a város másik helyén is feltörték a lángok. Négy óra körül

tűz ütött ki a Kralja Alekszandra uccán levő kétemetesen palotában, amelyben a vámhivatal

és a tengerészparancsnokság hivatali helyiségei vannak elhelyezve.

Az oltás itt is emberfeletti nehézségekbe ütközött, egyrészt a nagy hideg, másrészt pedig az orkán miatt. A tengerészeti parancsnokság a második tűzhöz is nagyobb számú tengerészkatonát vezényelt ki, akik karöltve a tűzoltókkal öneláldozóan dolgoztak a lángok elfojtásán.

Az égő épülettől elsősorban is a vámhivatal és a tengerészparancsnokság irattárát hordták ki

és valamennyi aktát megmentették.

A ház nem égett le teljesen, de a tűzoltófelekedők vastag sugarai az el nem égett berendezési tárgyakat is erősen megromlították.

A tűzvizsgálat ebben az esetben konkrét eredményt járt. Megállapították, hogy a tűz az épület egyik hosszú idő óta nem tisztított kéményében keletkezett és innen terjedt át először a második, majd az első emelet helyiségeire. Az anyagi kár több mint félmillió dinár.

A széngáz megölt egy becskerekai házaspárt

Betörték a kályha csövét, hogy a meleg ne illanjon el

Becskerekről jelentik: Szerdán reggel arról értesítették a becskerekai rendőrséget, hogy a jegyzői tanfolyam épületében az egyik szűkséglakásban halálos szerencsétlenség történt. A rendőrségről Lambrin Branislav rendőrfogalmazó és dr. Magyar Károly orvos nyomban kiszálltak a helyszínre, ahol a szűk lakásban az ágyon holtan találták Perisics Pera huszonnyolc éves munkást és feleségét. A szobában terjedő erős széngáz nyomban elárulta, hogy Perisicsék széngázmérgezés áldozatai.

A rendőrség megindította a nyomozást, amelynek során megállapította, hogy Perisics, aki munka nélkül állt, kedden délután dr. Dimitrijevic Tihomir becskerekai rendőrfőkapitány segélyakciója révén tüzelőanyagot kapott, nagyobb mennyiségű szén és koksztól. Perisics a tüzelőszert hazavitte és első dolga volt begyújtani a kályhába. Estefelé, amikor lefeküdtek, Perisics, hogy ne hűljön ki a szoba, a kályhacsövet betömte ronggyal. Néhány perc múlva a széngáz megtöltötte az egész szobát és reggelre megölte a szerencsétlen házaspárt.

TÖZSDE

Zürich, február 6. (Zárlat.) Beograd 9.12 ötnyolcad, Páris 20.31, London 25.215, Newyork 520, Brüsszel 72.25, Milánó 72.265, Madrid 81.50, Amszterdam 208.30, Berlin 123.475, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.385, Varsó 58.30, Budapest 90.675, Bukarest 3.12.

Beograd, február 6. (Zárlat.) Páris 221.60—222.62, London 275.89—276.69, Newyork 56.77—56.97, Milánó 297.05—299.05, Amszterdam 22.89—22.86, Berlin 13.51—13.54, Bécs 79.93—80.23, Prága 160—169, Budapest 992.20—995.20.

Noviszdai terménnytőzsde, február 6. Buza bácska, tiszavidekbácskai, felsőbácskai és szerémi 79—80 kilós 242.50—245, felsőbánáti és bánáti paritás Varsac 235—237.50, Árpá bácskai 65 kilós 252.50—257.50, hácskai tavaszi 68—69 kilós 270—280. Zab bácskai, szerémi és szlavóniai 245—250, bánáti 240—245. Tengeri hácskai és szerémi 257.50—260, bácskai és szerémi III—IV—V, 260—282.50. Liszt 0gg és 0g 340—350, 2-es 320—330, 5-ös 300—310, 6-os 275—280, 7-es 260—265, 8-as 205—215. Korpa jutásakokban 180—185. Irányzat: laza Forgalom: 39 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, február 6. Határidőüzlet: Buza októberre 26.04—26.21, zárlat 26.13—26.14, márciusra 25.19—25.29, zárlat 25.23—25.25, májusra 25.94—26.10, zárlat 26.05—26.06. Rozs októberre 23.90, zárlat 23.90—23.92, márciusra 23—23.15, zárlat 23.10—23.11, májusra 23.86—23.95, zárlat 23.88—23.90. Tengeri májusra 28.45—28.52, zárlat 28.45—28.46, júliusra 28.45—28.50, zárlat 28.44—28.45. Készárúpiac: buza 24.90—26.05, rozs 22.65—22.75, takarmányárpa 25—25.65, sörárpa 26—27, köles 26—26.50, repace 45.50—46.50, tengeri 27.10—27.65, zab 25.15—25.65, korpa 19—19.25.

Chicagói terménnytőzsde, febr. 6. Középfolyamok zárójelben az előző napi zárlat: Buza márciusra (123.25) 123 ötnyolcad, májusra (126.50) 126 hetnyolcad, júliusra (128.25) 128.75. Tengeri májusra (95.25) 95.50, májusra (98.25) 98 ötnyolcad, júliusra (100 egy nyolcad) 100.50. Zab márciusra (52 egy nyolcad) 52.50, májusra (52 ötnyolcad), júliusra (49.50). Rozs márciusra (110 egy nyolcad) 109.75, májusra (109), júliusra (107.75).

Winnipeg terménnytőzsde, febr. 6. Középfolyamok: Buza májusra (128 háromnyolcad) 128.75, júliusra (130.25) 130.50, októberre (128.25) 128 ötnyolcad.

Bombayban változatlanul terjed a patán-hisztéria

Még egyetlen gyereket se raboltak el, de már tizenkilenc halottja és száznál több sebesültje van az izgalomnak

Londonból jelentik: A patán-szekta híveinek üldözése Bombayban teljes erővel folyik. A felizgatott bombayi lakosság állandóan az uccán tartózkodik és a patán-szekta minden tagját, akit sikerült kézrekeríteni, legsúlyosabban bántalmazzák.

Eddig tizenkilenc áldozata van a zavargásoknak.

Tizennyolcan a patán-szekta hívei, a tizenkilencedik egy angol rendőr, akit ködörös ért a fején. A sebesültek száma jóval száz fölött jár és minthogy sok sebesültnek az állapota életveszélyes, a halottak száma bizonyára még emelkedni fog.

Bombayban mintegy félmillió munkás sztrájkol.

A sztrájkot azzal indokolják, hogy nem mehetnek vissza a gyárakba addig, amíg Bombayban akár egy patán is van, mert nem hagyhatják gyermekeiket őrízetlenül. Bombay újoman kinevezett kormányzója, Sir Sykes, akinek kezzén kellett volna Delhibe utaznia, hogy bemutatkozjon az indiai alkirálynak, a helyzet komolyságára való tekintettel bizonytalan időre elhalasztotta útját.

A zavargások Bombayban a késő éjszakai órákban még tartottak. A felizgatott tömeg késekkel és revolverekkel járja be az uccákat és lázasan kutat a patán-szekta hívei után. Míg eddig a zavargások főleg csak az ipari kerületekre terjedtek ki, addig tegnap este

már a városban magában is megkezdődött a patánok üldözése.

A zavargásokat a kommunisták is kihasználják és kedde este Bombay főbb uccáin már mindenütt kommunistá csoportok alakultak, amelyek vörös zászlóval jártak

be az uccákat.

A bombayi hatóságok az uccákon mindenütt plakátokat ragasztottak ki, amelyeken figyelmeztetik a lakosságot arra, hogy *nyugodtságra semmi ok sincs*. A hatósági közölgések ezenkívül röpecdülőket osztogatnak, amelyeken hivatalos rendőri jelentést közölnek, cáfolva a patán-szekta híveiről terjesztett fantasztikus meséket. A rendőri nyomozás megállapította, mondja a röpirat, hogy

a patán-szekta tagjai eddig egyetlen gyermeket sem raboltak el.

A hatóságok minden igyekezte azonban hiábavalónak bizonyult, a fanatikus tömeget semmiféle hivatalos jelentéssel nem lehet megnyugtani.

A bombayi fonódák munkásai önkéntes őrséget alakítottak, amelynek célját abban jelölték meg, hogy őrködni akarnak gyermekeik fölött. Az önkéntes őrség valódi célja azonban a patán-szekta híveinek felkutatása és lemészárlása.

Ujabb bombayi jelentés szerint a patánok és hinduk között történt legutóbbi összecsapások során hat embert megöltek. Eddig összesen 12 patánt, 5 hindut és egy rendőrt isztet öltek meg. A sebesültek száma száznegy.

Bombayban szerdán délelőtt véres uccai harcok voltak a mohamedánok és a hinduk között.

mert a mohamedánok védelmére keltek az üldözött patán-szektának. Miután a rendőrség tehetetlennek bizonyult a tömeggel szemben, katonaságot kellett kirendelni. A tömeg azonban ekkor sem engedelmessé lett s ezért a katonaság sortűzrel adott. Három hindu meghalt, huszonnegye megsebesült.

A szibériai fagyhullám elérte a Kárpátokat és Kelet-Németországot

Óriási hideg fenyegeti egész Európát

A megjósolt északi hideghullám megindult Közép-Európa felé és a jeges áramlat néhány nap, vagy néhány óra múlva előnti az egész kontinent. A fagyhullám elindulását és gyors előnyomulását jelzi, hogy Szovjet-Oroszország európai részében sarki hideg uralkodik. Moszkvában a hőmérséklet —37 fokra szállt a fagypontra alá. Szibériából —40 fokot jelentenek.

A mongol Ulanbatorban —57 fokot mutat a hőmérő.

A rendkívül erős hideg-betörés, amely egy-két napja megindult Oroszország északkeleti részei felől Közép-Európa felé, szerda reggelre elérte Németország keleti részét és a Kárpátokat. Lembergben szerda reggel már —23 fok, Varsóban —23, Königsbergben —27, Vilnában —35, Kijevben —30 fok a reggeli hőmérséklet, de Oroszország északkeleti részén —45 fok a legalacsonyabb hőmérséklet.

Jugoszláviában és Magyarországon szerdán hidegebbre fordult az időjárás. A Balkánon egyes helyeken szerdán még —20 fokot mértek, de az északi részekben, így a Vajdaságban is, tartott az átmeneti enyhülés és a hatás nem annyira az éjjeli minimumok erős esikkenésében, mint a nappali hőmérsékletek emelkedésében nyilvánult.

Kiterjedt ez az átmeneti enyhülés Európának nyugatra és északnyugatra levő vidékeire is. Bécsben —3 fokig emelkedett a nappali hőmérséklet és az éjjeli lehűlés Klagenfurtban volt a legerősebb —15 fokkal.

Jugoszláviában hetvenegy mozdonyt tett tőkre a fagy

Beogradból jelentik: Az államvasutak vezérigazgatóságán most készítik el a kimutatást a hóvihár és a fagy okozta károkról. Eddig megállapították, hogy a zagrebi vasútiigazgatóság területén 50, a lubljani 5, a szarajevói 5, a beogradi 5 és a szuboticei vasútiigazgatóság területén 6 mozdony vált hasznavehetetlenné.

Romániában kettő törnek a sínek a hideg miatt

Bukarestből jelentik: Kedden éjjel elviselhetetlen hideg és pusztító szélvihár keletkezett az ókirályság területén. Bukarestben a szél nagyon sok telefon- és villanyoszlopot döntött ki és a Balagan városnegyedben háztetőket sodort le. A vasúti közlekedés megbénult az egész ókirályság területén. A 72-es gyorsvonat, amely Jassi és Galac között közlekedik, Frunzasa állomás mellett kiskilott. A vizsgálat megállapította, hogy a sínek kettészakadtak a nagy hideg miatt

a vonat kerekei alatt. Ugyanez történt Umbraresti állomás közelében is, ahol egy tehervonat alatt törték kettő a sínek és ahol a kiskilott vonat háromszáz méterre felszakította a pályát.

Noviszdai határában lelőttek egy farkast

Kedden a Duna befagyott jegén két farkas egész közel merészkedett Noviszdai határához. Kedd hajnalban a csemejei lakosságot fellármázták, mert híre kelt, hogy a Noviszdaihoz tartozó csemejei szállás közelében két farkas tűnt fel. A lakosok azonnal fegyvert fogtak és nagy számban indultak a farkasok üldözésére.

Miodragovics Nikola és Miodragovics Gyuró csemejei gazdák szintén résztvettek a hajtóvadászatban és sikerült az egyik farkast leteríteni.

A Miodragovics-félek az esetet nyomban jelentették a csemejei rendőrségnek, amely több lovas rendőrt küldött az elmenekült farkas után.

Szerda hajnalban Pásko-Jarak közvetlen közelében, alig három kilométerre a község dél bejáratához, feltűnt a farkas, melyről azt hiszik, hogy azonos az a farkas, melynek párját az előző napon leterítették. A farkas üldözésére rendőrök és gazdák indultak el.

A farkasok feltűnése annál nagyobb izgalmat idézett elő, mert a csemejei szálláson elemi iskola van és a lakosság attól fél, hogy a farkasok a kis iskolásgyermekeket is megtámadhatják. A noviszdai szolgabíró a veszedelem elhárítására megtett minden intézkedést.

Magyarországon megfagy a vadállomány

Vas, Veszprém és Győr megyéknek a Marcal-folyó völgyében fekvő községeiben az elmúlt napokban dermesztő hideg volt az időjárás. A hőmérő 25 fokot mutatott a fagypontra alá. Egyes helyeken a hideg még nagyobb volt, úgyhogy a mező vadállomány valóságilag megdermedt: vadludokat, fenyőket, nyulokat pusztá kézzel is el lehetett fogni.

Nagy bajokat okozott az is, hogy a kutak mind befagytak. A gazdák körében nagy az aggodalom, mert attól lehet tartani, hogy a vetések is kifagynak.

Bécsét Ivóvízhány fenyegeti

A nagy hideg miatt szomhat óta Bécs vizellátásában súlyos zavarok vannak. A bécsi vízvezeték forrásai egyre apadnak. A bécsi városi tanács felhívta az intézetet a lakossághoz, hogy takarékoskod-

jék a vízzel, mert különben kénytelenek lesznek a nap bizonyos szakában a vízszolgáltatást teljesen be- szüntetni. Súlyos zavarok vannak a bécsi gázszolgáltatásban is.

Brünni jelentés szerint a mártisch—ostrai víz- vezeték főcsöve a nagy hidegtől megrepedt, úgyhogy a város egy része ivóvíz nélkül van.

Oerberg szintén vízhiánnyal küzd.

Még Görögországban is kegyetlen a hideg. Athéni jelentések szerint több helységben a hó három méter magasan áll. Macedóniában a vetések nagy kárt szenvedtek, mert a föld mélyre befagyott.

Időjárás

A meteorológiai intézet jelentése szerint keleti szelekkel és hőszűréssel

igen hideg, túnyomóan száraz idő várható.

Valószínűleg egy napon belül az északkeleti hidegbeáramlásnak hatáskörébe kerülünk és az átmeneti enyhülésnek vége szakad, hogy igen erős hidegnek adjon helyet.

Százezer dinár értékű árut lopott egy szentai kereskedő-segéd

Szentáról jelentik: Dragin Radivoj szentai férfi és női dívatáru kereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy a városkőze épületében levő »Danica« ár-házából hónapok óta lopkodják az árut. Vukov Glisa büntetőrendőrkapitány azonnal megindította a nyomozást és megjelent az üzletben. Azonnal gyanús lett előtte Rackovics Csedomir segéd idegenen, dadogva válaszolt a kapitány kérdéseire és izgatottan kérte a kapitányt, engedje már fel a galc lára, ahol sűrűs munkája van. A kapitány felvitette a rendőrségre, ahol egész napi vallatás után a tizennyolc éves segéd, aki előkelő szentai szülők gyermeke, bevallotta, hogy tizennyolc hónapja lopkodja gazdáját.

Az üzlet galériáján dolgozott, ahol nem kellett félnie az ellenőrzéstől, naponta többször, valahányszor az üzletből eltávozott, mindig minden zsebtét teletömöste a legdrágább árukkal, selyemharisnyákkal, finom bórerszényekkel, csipkés selyemkendőkkel, keztükkel és azokat büntársainak, nagyrészt bosnyák uccai árusoknak adta el potom áron. Amikor letározta, ő maga dikálta be, mennyi áru van a dobozokban, de gyakran tíz tucatot mondott be, ha csak egy tucat volt, mert kilenc tucatot már ellopott.

Rackovicsot letartóztatták és szerdán átadták a szuboticei ügyészségnek és a szentai rendőrség Sztrana-konizsán és a környékbeli községekben három orgazdát is letartóztattak. A kárt több, mint százezer dinárra becsülik, de minthogy az orgazdák jómódu egyének, megvan a remény, hogy a kár megtérül.

A flamandok autonómiát követelnek

Nagarányu tüntetések Antwerpenben

Brüsszélből jelentik: A flammand nacionalista párt Antwerpenben nagy ünnepséget rendezett vezérének, Bornsnak tiszteletére. Borns fölhasználta az alkalmat, hogy a börtönből való szabadulása után kifejtse politikai programját a népek. A város lakossága az antwerpeni Ruhens-téren valóságos királyként üdvözölte vezérét. Két zászlóhordó között azon a széken foglalt helyet, amely tíz év óta üresen állott a flammand népgyűléseken. Fiatal leányok koszorúkkal és virágokkal halmozták el Bornst, aki hosszú beszédben vázolta az autonóm Flandria eszméjét és azt a nagy németalföldi államszövetséget, amelynek megvalósítására hamarosan sor kerül. A flammandok minimális programja a belga állam keretébe beilleszkedő autonóm Flandria.

A beszéd után Borns hívei nagy fölvonulást rendeztek a városban. A tömeg táblákat hordott körül, amelyeken nagy betűkkel a következő sor állott:

»Ejlen Flandria koronázatlan királya!«

A lelkes tüntetés csak a késő esti órákban ért véget. A flammand autonómista mozgalom föléledése komoly aggodalmat okoz brüsszeli kormánykörökben.

A légzőszervek megbetegedéseit, rekedtséget, köhögést, légsőhurutot megszünteti a

KRESIVAL

HIREK

BÁLI NAPTÁR

Báli meghívókat, táncrendeket
olcsón, izléselesen, gyorsan készít
Minerva-nyomda, Subotica

- Február 9.** A bacskapetrovoszelői Szlovák SC álarcsobálja a Nagy-kávéházban. A bálon csak meghívottak vehetnek részt.
- Február 9.** A szuboticei Neven dalárda álarcsobálja a Bárány-szálló termeiben.
- Február 9.** A szentai gőzfűrészes R. T. tiszviselői február 9-ikén este nyolc órakor műsoros bált rendeznek az Eugen-szálló udvarában.
- Február 9.** A szombori sport egyesület farsangi jelmezestélye, a Szokói Dom összes termeiben. A bál szigorúan zártkörű.
- Február 9.** A palicsi Kaszinó bálja a Kaszinó helyiségeiben. Meghívókat nem bocsátottak ki.
- Február 9.** A szuboticei táncoktató ifjúság táncmulatsága február 9-ikén, szombaton este nyolc órakor a Népkörben.
- Február 9.** A molli kereskedelmi egyesület zártkörű álarcsobálja, a Fehér Hajó szálloda termeiben. Minden álarcos köteles magát a kijelölt bizottság előtt igazolni. A legszebb jelmez jutalomban részesül.
- Február 9.** A petrovoszelői Kaszinó bálja a nagyvendéglő színháztermében.
- Február 9.** A novibecsei Jedinstvo SC nagy jelmezestélye, a Vojvodina-szálló termeiben.
- Február 9.** A becskeréki »Schwäbische« SC jelmezestélye, a Kaszinó összes termeiben.
- Február 9.** A karancsi önkéntes tűzoltó testület február 9-ikén felszerelés gyarapítása javára táncmulatságot rendez a nagyvendéglő összes helyiségeiben.
- Február 9.** A sztaramoravici sport egyesület jelmezestélye február 9-ikén a Hallgató-féle vendéglőben.
- Február 9.** A vrházi Aero-klub táncmulatsága a Reinger-féle vendéglőben. A táncot műsor előzi meg.
- Február 9.** A noviszadi szerb-orosz jótékonyági nőegylet hangversenye a Szloboda nagytermében. Popova Liza beogradi operanékesnő, Sumski, Cvejics, Jankovics operaházi tagok működnek közre. Utána tánc.
- Február 9.** A noviszadi Szokol jelmezestélye február 9-ikén, szombaton este a Szokolanum helyiségeiben. A legszebb jelmez tiszteletdíjjal tüntetik ki. Meghívókat Ognyanovics könyvkereskedésében és Zsivojnovics drogériájában kaphatnak.
- Február 10.** A szuboticei »Szeretet Nőegylet« jótékonycélú teadélutánja a Bárány-szállóban.
- Február 10.** A szuboticei Granlesér dalegylet szentai jótékonycélú hangversenye és táncestélye a Royalban a szerb nőegylet rendezésében.
- Február 10.** A petrovoszelői önkéntes tűzoltóegyesület bálja, a nagyvendéglő és a Legényegylet helyiségeiben.
- Február 10.** A csantaviri ipartestület műsoros estélye Bazsó Mihály vendéglőjében. Szinre kerülnek »A Motor«, »Lóvásár«, »A cég arája« és »Testamentum« című egyfelvénnyes vígjátékok. Az előadást tánc követi.
- Február 10.** A szuboticei borbélymesterek tarka estélye. A szuboticei borbélymesterek február 10-én este nyolc órakor Szűcs Márk éttermében bankettet rendeznek. Megelőzőleg revüképpen vonulnak fel a legdivatosabb estélyi frizurát viselő nők. Külön szenzáció, hogy az estélyen részt vesz Zoro és Huru is, akik Párisból érkeznek a borbélyok bankettjére.
- Február 16.** A noviszadi vasmunkások műsoros bálja az Olimpában.
- Február 12.** A novivrházi Kaszinó álarcsobálja, a Kaszinó nagytermében.

Báli meghívókat, táncrendeket
olcsón, izléselesen, gyorsan készít
Minerva-nyomda, Subotica

*

Báli és színházi nyakgöngyök, ridikül-ujdonosságok olcsón beszerezhetők Balog Lina cégnél, Subotica.

— A földművelésügyi miniszter Zagrebban, Beogradból jelentik: Dr. Franges Ottó földművelésügyi miniszter vasárnap este Zagrebba utazik, ahol három napig fog tartózkodni. A földművelésügyi miniszter szerdán délelőtt a zagrebi báni palotában fogja fogadni a feleket.

— Polgármesterek és főszolgabírák értekezlete Beeskereken. Beeskerekről jelentik: Dr. Baltics Vinkó beogradi tartományi főispán szerdán délelőtt konferenciára hívta össze Beeskerekre a tartomány területén működő polgármestereket és főszolgabírákat. A főispán ismertette programját a közigazgatás vezetésével és kérte, hogy terjesszék majd elő javaslataikat a képviselőtestületek kinevezésére vonatkozólag.

— Dr. Nedeljkovic Milorad volt szuboticei egyetemi tanár főviselő az országot a gazdasági kisanantikonferencián. Beogradból jelentik: A Bukarestben megtartandó gazdasági kisanantikonferenciára a kormány dr. Nedeljkovic Milorad egyetemi tanárt, a postakarékpenztár igazgatóját jelölte ki delegátusként.

— A noviszadi sakkverseny második fordulója. Noviszadról jelentik: A Noviszad bajnokságáért folyó sakkverseny második fordulójában Lipkovic nyert Schmidt ellen, Trankoni Storov ellen, Csányi Szabados ellen és Berger Löbl ellen. Kulzsinszki—Rajkovic parti, valamint a Vidor—Rosenberg parti függőben maradt.

— Az ármentesítő társulatoknak be kell terjeszteni a földművelésügyi miniszteriumhoz munkaprogramjukat. Beogradból jelentik: Dr. Franges Ottó földművelésügyi miniszter szerdán rendeletet adott ki az összes ármentesítő társulatoknak, hogy a védmunkákra vonatkozó munkaprogramjukat hét napon belül haladéktalanul küldjék be a minisztériumba. Eddig csak néhány ármentesítő társulat küldte be munkaprogramját. Amennyiben az ármentesítő társulatok nem tesznek eleget a miniszter felhívásának, a miniszter komiszárt fog kiküldeni, aki a társulat költségén fogja kidolgozni a programot.

— Strossmayer piüpek emléklakettjének leleplezése Osziyeken. Osziyekről jelentik: Osziyeken a napokban leleplezték le a Strossmayer-emléklakettet, amelyet a vármegyeház homlokzatán helyeztek el. A leleplezés ünnepélyes keretben történt és részt vettek azon Osziyek és a környék katonái és polgári előkelőségei, valamint a társadalmi, kulturális és sportegyesületek küldöttségei és nagyszámú közönség.

— Egy fegyelmi eljárás epilógusa. Noviszadról jelentik: Dr. Ilic Brankó noviszadi orvos, a noviszadi radikálpárt akkori elnöke 1926. évben fegyelmi feljelentést tett dr. Cseremov György városi tisztviselő ellen, többek között azért, mert dr. Cseremov ismételtlen megzavarta a radikális párt gyűléseit és amikor a párt Pasic Nikola halála alkalmával gásgyűlést tartott, felszóllalt és kegyeleltársítást követelt el azáltal, hogy megzavarta a gyűlés lefolyását. A fegyelmi meg is indult dr. Cseremov ellen, aki felüggesztettek állásától. A fegyelmi vizsgálatot egy év múlva befejezték és dr. Cseremovot visszahelyezték állásába. Dr. Ilic Brankó ezt a határozatot megelébezte, de a belügyminiszter is jóváhagyta a felmentő ítéletet, amely így jogerőre emelkedett. Dr. Cseremov György városi tisztviselő most hatóság előtti rágalmozás miatt pert indított dr. Ilic Brankó ellen és ezt a pert esütörtökön tárgyalja a noviszadi járásbíró.

— Földművelésügyi miniszter a barcelonai kiállításra utazó jogszárvoknak. Beogradból jelentik: A spanyol kormány szerdán értesítette a külügyi hivatalt, hogy a Spanyolországba, a barcelonai kiállításra utazó jogszárvoknak ötven százalékos vízumdíjkezdményt ad.

— Hétszáz német és osztrák autóbilista jön Jugoszláviába. Beogradból jelentik: Április hónapban német és osztrák autóbilisták hétszáz főnyi csoportja fog Jugoszláviába kirándulni. Az autóbilisták Szóvéniába, Horvátországba, Peszníba rándulnak ki, majd néhány napot Dubrovnikban fognak eltölteni.

— Az államvasúti tisztviselők mekapják hátralékos fizetésükönként. Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztérium szerdán rendeletet küldött az összes vasútgazdálkodásoknak, hogy haladéktalanul fizessék ki a tisztviselőknek a hátralékos fizetésükönként.

— Összeírják Beeskerek város lakosságát. Beeskerekről jelentik: Beeskereken nemrég alakult meg a bejelentő hivatal, amelynek Makszimovic Nikola rendőrkapitány lett a vezetője. A bejelentő hivatal működésének első feltétele a becskeréki lakosságról készített pontos kimutatás, amelyhez szükségessé vált a lakosság összeírása. Dr. Dimitjevics Thimir főkapitány előterjesztésére a tanács harminc városi díjnoszt rendelt ki az összeírásra, akik háziról-házra járnak és összeírják a szükséges adatokat. Az összeírás esütörtökön, február 7-ikén kezdődik.

— Gyilkosság — tíz dinárért. Szplítblől jelentik: Balács Iván sinji gazdálkodó egy ízben tíz dinárt adott kölcsön szomszédjának, Simics József napszámosnak. Balács többször kérte szomszédját, hogy adósságát fizesse vissza, Simics azonban minden alkalommal kijelentette, hogy nem tud a kölcsönről és így nem is adja vissza. A két ember többször éles szóváltásba keveredett a tíz dinár miatt. Balács kedden este az egyik ottani vendéglő airtaja előtt megleste a napszámost és egy törrel többször a hátába szurt. Simicsot haldokolva szállították be a kórházba, ahol félóra múlva meghalt. A gyilkos gazdálkodót a csendőrség letartóztatta.

— Eltűnt inasgyerek. Osziyekről jelentik: Djurdje-novac szlavóniai községből a napokban eltűnt Csermak Iván borbélyinas, aki Moring István borbélymesternél volt alkalmazva. A nyomozás megindult.

— A Dinés-ügy iratait elküldték a beogradi állami bíróságnak. Noviszadról jelentik: Dinics Dragutin, a kémkedéssel vádolt noviszadi hadseregszállító bűnügynek iratait a noviszadi törvényszék vizsgálóbírája szerdán elküldte a beogradi állami bírósághoz. Egyedül meg más bűnügyek aktáit is átküldte a vizsgálóbíró, így Fehér Mátvás kémkedéssel vádolt sztaribecsei lakos, Sztricscevic Faja szrbobrani gazdálkodó és Dragics Brankó gyurgyevői gyógyszerész bűnügyének aktáit is Beogradba küldték. Dinics és a többi gyanúsítottak az állami bíróság intézkedéséig továbbra is a noviszadi ügyészség fogházában maradnak.

— Február 10-ikéti közszemlére teszik a noviszadi kamat és járadékok kivetéseket. Noviszadról jelentik: A városi tanács közzhírte teszi, hogy az 1928. évi kamat és járadékok kivetéseket február tíztől tizenhétig a városi adóhivatal helyiségében közszemlére teszik.

Minjerhol halhatod: ez az igazi kincs:

DESZANKA KRÉM pompás, hozzá hasonló nincs.

— Adományok a noviszadi Vöröskereszt népkönyvtárára. Noviszadról jelentik: A Vöröskereszt és a város által közösen fenntartott népkönyvtár hét-től adták át rendeltetésének. A népkönyvtár a noviszadi hentes és mészárosok egyesülete harminc kiló zsirt, Wachtl Imre pékmester pedig nyolcvanöt kiló lisztet adományozott.

— Két vállalkozót megbüntetett az építésügyi miniszterium, mert nem tartották be az állammal kötött szerződést. Beogradból jelentik: Az építésügyi minisztérium szerdán kommunikét adott ki, amelyben figyelmezteti azokat a vállalkozókat, akik az állammal munkát vállaltak, hogy a szerződésben előírt időn belül teljesítsék köteleességeiket, mert ellenkező esetben szigorú intézkedéseket foganatosítanak ellenük. Az építésügyi minisztérium szerdán két vállalkozót már meg is büntetett és pedig olyképen, hogy az állammal való árleltési jogukat egy évre felfüggesztette és kauciójukat az állam javára elkobozta, mert nem tartották be az állammal kötött szerződésüket.

— Életfogytiglani fegyházra ítélték a csakoveci kovácsmester gyilkosát. A noviszadi felebbviteli bíróság most tárgyalta Popovics Albin és társai csakoveci lakosok gyilkossági bűnperét. Popovics Albin kovácsmester és társai egy éjjel behatoltak Horváth Mátvás kovácsmester lakására és Horváthot agyonlőtték. A gyilkosokat a csendőrség csak hosszas nyomozás után fogta el. A vádlottak közül Bálent és Lipics beismerő vallomást tettek, míg Popovics és Vrbanc tagadtak. Balent elmondta, hogy ő lötte le Horváthot, de a gyilkosságra Popovics beszélt rá és ő adta a fegyvert is. A törvényszék Popovicsot főbüjtésért tizenötévi, Balentet tizenkétévi, Vrbancet négyévi és Lipics Sztévót két és félévi fegyházra ítélte. A felebbviteli bíróság a napokban tartott tárgyaláson megsemmisítette az elsőfoku bíróság ítéletét és Popovicsot és Bálent életfogytiglani, Vrbancet tizenötévi, Lipics Sztévót tízévi fegyházra ítélte.

— Fogadásból három deci rumot ivott és meghalt. Apatinból jelentik: Gószemi Nándor negyvenhatéves napszámos az egyik belimonasztiri vendéglőben mulatott. A napszámos iddógálás közben fogadott egy barattával, hogy egy hajtásra megiszik három deci rumot. Az erős italt le is hajtotta, utána azonban rosszul lett és nem sokkal később meghalt. A boncolás megállapította, hogy a napszámos halálát agyvérzés idézte elő.

— Az új államvédelmi törvény alapján egy havi fegyházra ítélték egy nőt, aki nem tudta foglalkozását igazolni. Noviszadról jelentik: A titeli rendőrség közzei Sajkásszentiván és Tittel között igazolásra szólították fel Babarac Anna huszonhárom éves sajkásszentiváni nőt. Miután az asszony nem tudott rendes foglalkozást igazolni, letartóztatták és a titeli járásbíró az új államvédelmi törvény alapján jogerősen egy havi fegyházra ítélte. Az asszonyt büntetésének kitöltése után illetőségi helyére toloncolják.

Az anyaság

a nő legszentebb hivatása és ennek a nő csak úgy tud eleget tenni, ha fokozott mértékben ügyel életmódjára és a h lye táplálkozására. — 2—3 evskánál Oromakine a reg eli és czonnatájbe téve tartal nazza az: a táperőt és vitamin-többletet, amelyre a terhes anyának és magzatának szüksége van.

— Elfogták a legveszedelmesebb oszjeki zsebmetszőt. Oszjikekről jelentik: Hónapok óta garázdálkodik Oszjikeken, Bródben és Vinkovcin egy zsebmetsző, aki főleg a vonatokon fosztogatja az utasokat. A zsebtolvaj gyakran viselt álszakállt, nagyon elegánsan öltözött, emiatt pontos személyleírás nem is állt a rendőrség rendelkezésére. Kedden az oszjeki vonat egyik utasának feltűnt egy gyanúsán viselkedő szakállas férfi, figyelni kezdte és megállapította, hogy álszakáll és hajszja van. Amikor a vonat Oszjikekre ért, az utas felhívta az inspekciónak detektív figyelmét a gyanús maszkra. A detektív igazoltatta az illetőt, majd a rendőrségre vitte, ahol lekerült róla az álszakáll és ott állt Tanka József, a hírhedt és régen keresett zsebtolvaj. Tanka teljes bűnlajstromának összeállítását végezték és folytatják a nyomozást.

— Egyházi fogház hivatalnokértésért. Hétfőn tárgyalta a szuboticei kerületi törvényszék felelővitelei büntetőtanácsa Latinovics Milán tanácselnök vezetésével Ivkovic Rózsát büntetését, aki ellen az volt a vád, hogy Klunics Martin dr. szuboticei járásbírószág vezetője ellen személyesen panaszt tett a noviszadi felelővitelei bíróság elnökénél, hogy Klunics dr. állítólag az ő nővérét bírói végzés nélkül kilakoltatta a lakásból. Ezt az ügyet a szuboticei járásbírószág tárgyalta első fokon és Ivkovic Rózsát a szerb büntető törvénykönyv 104. szakaszába ütköző hivatalnok sértésében mondta ki bűnösnek és ezért egyházi fogházra ítélte el. Ivkovic Rózsát felelővitelei tanácsa elé került, amely az elsőfokú ítéletet indokainál fogva megerősítette. Az ítélet jogerős.

Az autóban Rolls Roys
A krémben AGNES
Vonz, mint a mágnes.

— A feleség védelmében megölte a férjét. A Szrenka-Mitrovica melletti Lacsarakon vasárnap gyilkosság történt. Popovic Ilja uccai cukorkaárús műhelyében pálinkázott és vele ivott egyik alkalmazottja is. Popovic közben összeveszett a feleségével és késsel fenyegette meg. Petrovic Milán alkalmazott a veszélyeztetett asszony segítségére sietett és több késszurással megsebesítette gazdáját. Popovic elmenekült, de Petrovic tovább üldözte és az uccán további három késszurást ejtett rajta. Popovic az uccán meghalt. A tettest csak nagynehézen lehetett megékezni és a csendőrségre vinni, ahonnan beszállították a mitrovicai ügyészség fogházába.

— Nagy tűz Oszjikeken. Oszjikekről jelentik: Kedde virradó éjjel hatalmas tűz pusztított Oszjikeken dr. Pein Nándor felsővárosi házában. A ház a padláson keletkezett olyképen, hogy a munkások a befagyott vízvezetékot olyasztották és véletlenül meggyújtották a tető faalkatrészeit is. A tűz elhárvasztotta az egyemeletes ház tetőzetét.

— Pálinka helyett ecetsavat itatott a csecsemővel. Noviszadról jelentik: A szerémségi Vrbicán borzalmas szerencsétlenséget idézett elő egy asszony gondatlansága. Vrbicán élt hosszabb idő óta Pap István asztalos, aki azonban állandóan civakodott fiatal feleségével, aki emiatt egy éves kislával néhány nappal ezelőtt elhagyta az urát és visszatért a szülei házához. A kislának most nőnek a fogai és az asszony anyja, hogy a kislának minél erősebb fogai nőjének, falusi szokás szerint pálinkát akart vele itatni, de véletlenül az ecetsavas üveget vette elő és ebből adott inni a kis fiúnak, aki súlyos belső sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenség híre hamar elterjedt a faluban és így megtudta azt a kislai apja is, aki esztét vesztve rohant a feleségéhez, felkapta a gyermeket és azzal elrohant. A nagyszülők lármájára figyelmesek lettek a szomszédok és az uccára futottak, ahol láttak egy embert rohanni és azt hitték róla, hogy tolvaj. A szomszédok utól is érték és még mindig abban a hiedelemben, hogy tolvajról van szó, fördteporték és mert Pap ellenkezett, valaki késsel több szurást ejtett rajta. Pap ennek ellenére kiszabadította magát és sikerült üldözői elől gyerekével hazamenekülnie. Otthon előkapta vadászfegyverét és az ablakon át több lövést tett üldözőire. Fízalatt a gyerek az ágyon feküdt. A tüzelés és az üldözés megszűnése után a gyermeket orvoshoz akarta vinni, de az akkor már halott volt. A nyomozást megindították.

— Jun'usban tartják meg a postai alkalmazottak országos kongresszusát. Ljubljánából jelentik: A postai alkalmazottak országos kongresszusát ez évben június 12. 13. és 14-ikén tartják meg Ljubljánában. A kongresszussal egyidejűleg ünnepelt a postaal alkalmazottak ljubljánai szervezete is fennállásának tizedik évfordulóját.

— Tűz Priglevicaszvetilvánon. Apatinból jelentik: Veszedelemes tűz történt a napokban Priglevicaszvetilván községben. Angyelic Radivoj községi aljegyző reggel hivatalába ment s bezárta lakását. A szomszédok egyszerre csak észrevették, hogy a bezárt lakás ablakán keresztül lángok csapnak ki. A tűzlármára összecsdészült emberek és a tűzoltóság azonnal hozzáfogott a tűz lokalizálásához. Megfeszített munka után sikerült a házat megmenteni, de a szoba berendezése elpusztult. A tűzvizsgálat megállapította, hogy a tűz a kéményből kipattanó szikrától keletkezett a padláson és a régi menyezet rögtön tüzet fogva, beomlott a szobába.

A szép bosnyák

nő szereti a szép
fehéreneműt, amely
mindig ragyogó
tiszt és tartósan
jókarban marad.
Ezért mosáshoz
csakis

SCHICHT
SZAPPAN
használ.

— Ellopták a munkások bundáit. Apatinból jelentik: Ismeretlen tettesek az Apatin—szontai tölteseken dolgozó munkások közül hatnak a bundáit ellopják. A hideg éjszakában takaró nélkül maradt munkásoknak a faluba kellett menniük aludni. A csendőrség megindította a nyomozást.

Dr. Jocs Mikorád ügyvéd irodáját lakásán, Noviszad, Zselencska ulica 68. sz. alatt folytatja.

— Játék a dinamitpatronnal. Oszjikekről jelentik: Petrovic Mato mihajlovaci fiatal gyerek egy dinamitpatront talált és játszani kezdett vele. A patron felrobbant és a gyermeket a fején súlyosan megsebesítette, nehogy a gyerek egyik szemére megvakult. A sebesültet az oszjeki kórházban ápolják.

A Gragyanszka Kaszinóban csütörtök este összejövetel lesz.

— Két lófarkért — négyezer dinár. Noviszadról jelentik: Stein Gábor noviszadi kereskedő hétfőn reggel kocsijával Szrbobrába hajtott és a lovakat, valamint a kocsit az egyik vendéglő felszerében helyezte el. Amikor másnap reggel vissza akart jönni, észrevette, hogy mindkét ló farka hiányzik. A kereskedő feljelentést tett a csendőrségen, amely rövid nyomozás után kiderítette, hogy a lovak farkát Sefkics Joca szrbobrani gazdálkodó vágta le, aki a lószőrt esetékesítésre akarta felhasználni. Sefkics a két ló farkáért négyezer dinár kárterítést fizetett a noviszadi kereskedőnek, miután az visszavonta a feljelentést.

— Helyreállt a Szombor—apatini autóbusszforgalom. Apatinból jelentik: Az Apatin—szombori országoton dolgozó munkásoknak sikerült az országotról a havat eltakarítani, úgyhogy az autó és autóbussz forgalom Szombor—Apatin között ismét helyreállt.

Jegyezze meg, hogy valódi karlsbadi kétszersütet, graham kenyeret, Orient-kekszet Mayer Alfréd villanyerőre berendezett sütődjében vehet, Kakasiskolával szemben.

Bőtrehyeség, a máj és az epeutak bántalmai, elzsírosodás és kösvény, gyomor- és bélhurut, a vastagbélial kezdődő megbetegedése, aranyeres bajok esetén a termésketes »Ferenc József« keserűvíz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a »Ferenc József« víz használata a béműködést kitűnően szabályozza. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 19

— Noviszad és Oszjike között motorjáratok indulnak. Oszjikekről jelentik: Dr. Hengl oszjikei járási főszolgabíró a napokban Beogradban volt, hogy ott a motorosvonatjárat ügyében interveniáljon. Oszjike már régebben kérte, hogy Oszjike és Noviszad között indítsák meg a motorkocsi forgalmat. Dr. Hengl főszolgabíró Beogradban tárgyalt dr. Korosec Antun közlekedésügyi miniszterrel, aki megígérte, hogy rövid időn belül tüzembe helyezik Noviszad és Oszjike között a motorosvonatokat.

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ PÁLYÁZATAI ÉS KEDVEZMÉNYEI

A Bácsme gy ei Napl ó köv etkező pályázatai vannak érvényben:

10.000 dináros irodalmi pályázat

Kívántatik történelmi regény, amely folytatásokban való közlésre alkalmas. Előnyben részesül az, amely tárgyát a magyar-szerb közös történelmi küzdelmek korából meríti. Pályázati határidő 1929 auguszt. 15-ike.

Havi 3000 dináros „Ragasszunk“ pályázat

Minden hónapban kétszer 1500 dinárt sorsolunk ki olyan novellák megjutalmazására, amelyeknek minden szava a Bácsme gy ei Napl óban megjelent hirdetések szavaiból van összeállítva. A részletes pályázati feltételek lapunk 1929. február hó 4-ikén megjelent számában találhatók.

Tizdinárvadászat. Száz dinárt kap, aki megtalálja s március eleéig a kiadóhivatalba behozza a következő számú tizdinárosokat: Régi kibocsájtású, kék bankjegyek közül B447088, M589992, AM100207, AO52626, B304885, P42156, U376128, B821499, B911975, AM367248, AK307476, AO246092, EI89024. Új kibocsájtású tizdináros bankjegyek közül 149M232, 998Y848, 702Y442, 521M91, 655M101, 743L203, 098T71, 023K326, 229A173.

Ingyenes könyvkedvezmény. A Bácsme gy ei Napl ó minden előfizetője annyi ingyen könyvet kap, ahány hónapra a Bácsme gy ei Napl óra a kiadóhivatalnál előfizet. A példányonkénti vásárlók is megkaphatják az ingyen könyveket, ha az egész hónapban megvásárolt lapok lapfejeit összegyűjtik és a kiadóhivatalhoz a hónap végén beküldik. Ezidőszent a következő könyvek közül válogathat minden előfizető: 1. Fürst Milán: *Advent*, 2. Krúdy Gyula: *Nagy kőpé*, 3. G. H. Wallace: *A dadaista fénykép titka*, 4. Szép Ernő: *Vőlegény*, 5. Biró Lajos: *Álarcok*. — A közel jövőben újabb ingyen könyveket bocsátunk előfizetőink és példányonként vásárlóink rendelkezésére.

Ingyenes apróhirdetési kedvezmény. Azoknak az előfizetőknél és olvasóknál, akik az ingyenes könyvkedvezményt nem óhajtják igénybe venni, joguk van havonta egyszer husz szög terjedő apróhirdetést beküldeni s a kiadóhivatal ezt ingyen közli.

Ingyenes könyvkötési kedvezmény. Akik a Bácsme gy ei Napl ó vasárnapi irodalmi mellékleteit január 1-től június 30-ig s július 1-től dec. 31-ig összegyűjtik s a kiadóhivatalba beküldik, azok számára a kiadóhivatal teljesen ingyen beköteti a félévi évfolyamot. A *Habostorta* című gyermekmellékletünkhöz külön esinös bekötési táblákat hozunk forgalomba, amelyek 15 dinárért kaphatók.

Ingyenes felvilágosítás jogi, adó, közigazgatási s egyéb ügyekben Azoknak az olvasóinknak, akik eziránt hozzánk fordulnak s a címüket közlik, ügyes-bajos dolgaikban készséggel adunk ingyen levélbeli felvilágosítást. Semmiféle honoráriumot, költségmegtérítést, — a postaköltség megtérítését sem, — fogadjuk el.

SPORT

Gregorics Ferenc szuboticeai alszövetségi alelnök visszavonta lemondását Az októberi határozatképtelen tanácsülés ügyében befejezték a vizsgálatot

Enken foglalkoztatta annak idején a sportolók közvéleményét az alszövetség igazgatótanácsának egy ülése, amelyen a tanácsstagok nem jelentek meg határozatképes számban, de ennek ellenére az ülésen megsemmisítették a fegyelmi bizottság azt a határozatát, amellyel a Postás SC két játékosát eltiltották a játéktól.

A határozatképtelen tanácsülés szabálytalanul meghozott határozatát az igazgatótanács legközelebbi ülésén megsemmisítették, egyben egy három tagú bizottságot küldtek ki, a szabályellenes határozat meghozatalában résztvevő funkcionáriusok szerepének megvizsgálására. Ezzel egyidejűleg Gregorics Ferenc állomástörök, az alszövetség első alelnöke lemondott tiszttségéről, amit azonban az igazgatótanács a viz-

gálat befejezéséig nem vett tudomásul.

Az igazgatótanács legutóbbi ülésén a kiküldött vizsgálóbizottság megtette jelentését, amely megállapítja, hogy a szabályellenesen hozott határozat megsemmisítésével az ügyet elintéztetnek tekintik, annál inkább is, miután a határozatképtelen ülésen jelent volt Gregorics alelnök és tanácsstagok nem jártak el rosszhiszeműen. Az igazgatótanács egyhanguan tudomásul vette a bizottság jelentését, egyben pedig felkérte Gregorics alelnököt, hogy vonja vissza lemondását.

Az igazgatótanács állásfoglalásának meg is lett az eredménye, amennyiben Gregorics alelnök már vissza is vonta lemondását és újból ellátja funkcióját, amelynek betöltésében mindenkor kiérdemelte a sportolók bizalmát és elismerését.

Jugoszlávia válogatott csapata májusban Románia és Franciaország ellen játszik Románia csapatával Bukarestben lesz a mérkőzés, a franciák elleni meccs színhelye még nincs megállapítva

Zagreből jelentik: A jugoszláv labdarúgók szövetsége — mint megírtuk — nagy igyekezettel dolgozik azon, hogy az idei jubiláris évre minél több mérkőzést kössön le a válogatott csapat számára. Miután a JNS legutóbb úgy döntött, hogy Jugoszlávia nem vesz részt a középeurópai kupa mérkőzéseken, a terminusok felzabaldultak és a kupa meccsek helyére is válogatott mérkőzésekről akar gondoskodni a szövetség.

A válogatott csapat első mérkőzése Bukarestben lesz május tizedikén, Öfelsége Alekszandar király ser-

legéért. Ezt követi május tizenkilencedikén a Franciaország—Jugoszlávia mérkőzés, amelynek előkészítése épen most jutott a megvalósulás stádiumába.

A JNS ugyanis a napokban átiratot intézett a francia szövetséghez, amelyben a revánsmérkőzés perfektuálását kéri a két ország válogatott csapatának múlt évi párisi mérkőzéseért. Terminusul szövetségünk május tizenkilencedikét ajánlotta, a meccs színhelyéül pedig Beogradot hozta javaslatba. Néhány nap múlva levél érkezett a JNS-hez, a francia szövetségtől, amely

keresztelte a hozzá intézett átiratot. A francia szövetség saját iniciatívájából felajánlja a revánst és annak napjaul ugyancsak május tizenkilencedikét jelöli meg, de a mérkőzésre Párisba invitálja a jugoszláv válogatottat.

A JNS érdemben még nem foglalkozott a francia szövetség ajánlatával, mert előbb választ vár a maga javaslatára. A szövetség reméli, hogy a franciák elfogadják ajánlatát és hozzá járulnak ahhoz, hogy a mérkőzést Beogradban írtják le. A francia—jugoszláv mérkőzés május tizenkilencedikén mindenképen létrejön, mert ha a franciák nem küldhetnék el csapatukat Beogradba, úgy a JNS elfogadja a francia szövetség indítványát és a jugoszláv válogatott utazik el Párisba.

A jugoszláv szövetség a Franciaország—Jugoszlávia mérkőzéssel kapcsolatban egy Páris—Beograd, esetleg Páris—Zagreb mérkőzést is javaslatba hozott május huszadikára a francia szövetségnek és most erre nézve is várja a választ Párisból.

SzAND—ZsAK barátságos mérkőzés. Vasárnap, február 10-ikén, a SzAND és a ZsAK komplett első csapatai barátságos mérkőzést játszanak a SzAND-pályán. A mérkőzés a szezon első komoly és érdekes sporteseményének ígérkezik.

Jugoszlávia korcsolyázó bajnokságai. Ljubljánból jelentik: Most tartották meg Ljubljánban Jugoszlávia 1929. évi korcsolyázó bajnokságának versenyeit. A férfi bajnokságot Bludek Sztankó (Illiria) nyerte meg, míg Jugoszlávia női korcsolyázó bajnoka Kadruka Gizella (HASK) lett.

FILM

Uj filmek

Lifka: *Szép Heléna* — Városi-Mozi: *Menekülés a pokolból*

Szép Heléna szerelmi kalandjai mindig vonzóak és mulatságosak, akár operettben dolgozzák fel, akár filmben. A görög történelem, ismert alakjainak mai szempontok szerinti beállítása és beszélgetése nagyon mulatságos és Korda Sándor helyes érzékével tudja és ki is használja ezt *Szép Heléna szerelmi éjszakai* című filmjében. Ezt a témát aligha lehetett volna ötletesebben és mulatságosabban filmre vinni, mint ahogy az Kordának sikerült. A kitünő rendező azonban nem elégszik meg azzal a hatással, amit a téma ügyes feldolgozásával amugyis elérhet, hanem a Korda Sándor nagy filmjeit jellemző monumentális építkezésekkel és hatalmas tömegek felvonultatásával valóságos káprázatotóvá teszi a filmet. Korszerű kosztümök, hullámzó tömegek, művészi építmények, ezek sorában a trójai faló kolosszusa hámulatba éjti a közönséget, amely percről-percre váltakozó nagyon szép felvételekben gyönyörködhet. Amellett a film befejezése is szokatlannul ötletes. Szép Helénát már alig képzelhetjük szebbnek, mint amilyen Korda Márta, aki ebben a szerepben tultesz eddigi eleganciáján és szépségén. Valóban görög szobrokra emlékeztető hódító jelenség. Levis Stone nagyon mulatságos karrikaturát csinál Menelausból és Richardo Cortez hódító Páris. A nagyszerű szatira mellett a *Cirkusz Roberts* című érdekes cirkuszfilm teszi még szórakoztatóbbá a Lifka-mozi csütörtöktől kezdve színrekerülő műsorát.

A Városi Mozi is kettős műsort ad csütörtöktől kezdve. A *Menekülés a pokolból* érdekesítő dráma. Bűnügyi drámának indul, lezérdekesebb része azonban egy hányaszerecséltenség filmrevütele, amely nagyon realis és mozgalmas. Maga a hányatüz és a tárnabemlítés is kitünően van fotográfálva, de ennél is hatásosabb a hányászok kétségbeesett hozzátartozóinak kitünően beállított csoportja. Kétségtelenül ezek a film legjobban megcsinált jelenetei, de egyébként is már az első jelenetektől kezdve le tudja bilincselni a film az érdeklődésünket. A női főszerepben *Eszterházy* Ágnes bizonyul ismét annak a rokonszenves, jó színésznőnek, akinek már rég ismerjük és Louis Lerch kitünő partnere, de nagyon jó kezekben vannak a többi szerepek is. Egy izgalmas *Tom Mix*-film egészíti ki a műsort, amely kiválóan alkalmas a szórakoztatásra. (I. I.)

REUMÁSOK

és minden más bet g, a'li csontbántalmakban, isidőben szenved, suarát, nyilalást érez fejében vagy a fogalbau, végyen még ma a legközelebbi gyógyszer-tárban vagy drogeriáon 1 üveg **Algát**, dörzsölje be vele még ma este a beteg testrészt és tegyen rá egy puha meleg kendőt. Már holnap reggeli meglepve tapasztalja, hogy az **Alga** megszünteti minden fájdalmat kelemenesen, yo san és alaposan. — Az üveg ára hazánlati u asitá sil együtt 16 dinár. — Postán külli a

Laboratorij Alga, Sušak

4 üveg rá 77 dinár 14 üveg ára 205 dinár
8 . . . 181 . . . 25 . . . 320 . . .

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

A jugoszláviai szénipar helyzete Emelkedett a széntermelés — a szénárak csökkentek

Beogradból jelentik: Jugoszlávia széntermelése nem foglalja el elsőrendű helyet az európai országok között, Jugoszlávia a szénprodukciónál mindössze csak 1,33 százalék esik, Jugoszlávia mégis Délkelet-Európában a legfontosabb széntermelő ország. Jugoszláviában 112 szénbánya működik, amelyből azonban csak 14 szénbánya termel évente százezer tonnánál több szenet. Az utóbbi esztendőben a szénbányászat erősen modernizálódott, úgyhogy a bányák jóval többet tudnak majd produkálni. Briquet-gyár az országban mindössze csak öt van, aminek az az oka, hogy a hazai brikett nem mindenütt versenyképes még. Jugoszláviában 1920-ban 2,887,599 tonna szenet bányásztak, 1927-ben azonban már a termelés 4,771,996 volt, amelyet 29 ezer bányász bányászott, 1920-ban egy bányászra 99 tonna szén jutott, 1927-ben ez a mennyiség 160 tonnára emelkedett.

Ezek a számok is azt bizonyítják, hogy a jugoszláv szénbányák mennyire modernizálódtak.

Jugoszláviában a szénbányák geológiai viszonyai nem a legjobbak, ami a termelés szempontjából azért is hátrányos, mert a munkások képessége nem olyan, hogy ezekkel a geológiai viszonyokkal mindenütt meg tudnák birkózni.

Jugoszlávia évi szénfogyasztása 5,100,000 tonnát tesz ki, vagyis az ország szénigényének 93%-át a szénbányák fedezik. A fennmaradó hét százalékot a külföldi szénbányák szállítják és ez a szénmennyiség az a speciális szén, amelyet az országban nem termelnek. A külföldi szenet az ércgyárak és a kémiai gyárak használják. A belső szükséglet emelkedésé-

vel állandóan nő a széntermelés is, bár Jugoszláviában túlprodukciónál még nem lehet beszélni.

A másfajta hajtóanyagok versenye még sem nagyon érezhető és a vizierők kihasználásához még nincs meg Jugoszláviában a szükséges tőke. A szén szükséglet négy százaléka kell az országnak a forgalmi célokra, a többi szenet gazdasági célokra égetik el.

A külföldi szén ellen való védekezésre Jugoszláviában védővámokat hoztak be. A védővám méterezsáknént 0,60 aranydinárt tesz ki. Az ország azonban nem kontingentálta a behozott külföldi szénmennyiségét.

A védővámot elv azonban a külföldi szén behozatalánál nincsen teljesen keresztülviva, mert a kikötőkbe érkező szén nem vámköteles.

A hazai szén exportjánál igen nagy kedvezményekben részesül.

A széntermelés és az eladás Jugoszláviában nincsen egységesen szervezve. Erről majd csak akkor lehet szó, ha az állami bányákat is kommercializálták. A rossz piaci viszonyok következtében a szénbányák rentabilitása az utóbbi években tíz százalékkal esett, ami a 12 százalékos kamatviszonyokat tekintve, a szénbányákra nem nagyon kedvező. Sok szénbánya az utóbbi években beszüntette a működését, vagy igen nagy passzivitással dolgozik. Éppen ezért szükséges volna, ha az állam a külföldi államokkal kötött szerződések megkötésekor nagy tekintettel volna a belső széntermelésre.

Az új adótörvény végrehajtási utasítása

— Harmadik közlemény —

Jegyzetek a 4. szakaszhoz. A törvény 4. szakasza a határidők kérdésével foglalkozik, főállítván azt az elvet, hogy a törvény által vagy pedig az illetékes adóhatóságok által megállapított határidők be nem tartása esetén a fél viseli az ugyanakkor ezen törvény által előírt büntetőkövetkezményeket. Ebből a törvényes rendelkezésből folyik, hogy az adóhatóság egyes közegek által megállapított határidő elmulasztása esetén a törvényes következmények csak abban az esetben alkalmazhatók, ha azok a közegek a határidők megállapítására a törvény szerint jogosítva vannak. Ilyen következmények: a felelősségi jog elvesztése, pénzbüntetés, kamatfizetés stb. Amde a határidők túllépése nem minden esetben jár következményekkel. Ez a 4. szakasz harmadik bekezdéséből is kitűnik, amely szerint, ha a határidőnél a mulasztás legfeljebb 15 nap és ha a szóbanforgó ügydarab benyújtásával egyidejűleg ez a határidőtúllépés különösen fontos okokkal igazolható, akkor a következmények elmaradnak, de csak abban az esetben, ha az ügydarab elintézésére illetékes hatóság az igazolásul fölhozott érveket elfogadhatónak tekinti. Tehát a határidőtúllépés igazolásának elfogadása az illetékes adóhatóság beletámasztól függ.

A határidő folyamán, ha az adófizető törvény-szabta kötelezettségének nyomós okok miatt nem tehet eleget, a törvény 4. szakaszának negyedik bekezdése, illetve a végrehajtási utasítás 10. pontja értelmében kérheti a határidő meghosszabbítását. Ez a törvényes rendelkezés elvileg az összes határidőkre vonatkozik, kivéve a törvény 4. szakaszának utolsó bekezdésében foglaltakat. Az ott felsoroltakból kitűnik, hogy minden más esetben a határidő meghosszabbítható. Így többek között meghosszabbíthatók az illetékes föltételek hatóságához az adóalap megállapítása és az adó kivetése ellen történő felelősségi határideje is, mert ezekre vonatkozólag a törvény nem ír elő kivételt, mint ahogy az államtanácshoz és a közigazgatási bírósághoz beadandó felelősségi kérelemre nézve teszi.

A törvény 4. szakaszának második bekezdése az ügyiratoknak a postán történő beadását szabályozza. Eszerint a postára adás napja az ügyiratnak az illetékes adóhatóságokhoz való beadása napjával tekintetik. Ennek a rendelkezésnek az a célja, hogy a határidők megrövidítését megakadályozza. Ugyanis, ha a postán történő beadás esetén az ügyiratnak átvétele napjával a postától való kézbesítés napja számítattnak, az adófizetőnek ez nagy veszteségeket okozhatna, tekintettel arra,

hogy néha 4-5 nap is szükséges, míg egy levél a szomszédos helységekben lakó címzett kezébe jut. A törvény 4. szakasza második mondatában foglalt rendelkezés szintén a határidők megrövidítésének megállítását célozza, midőn kimondja, hogyha a határidő utolsó napja oly napra esik, amikor az illetékes hatóságok nem dolgoznak, akkor a határidő a következő munkanapig meghosszabbítható.

Ennek a törvényes rendelkezésnek szövege szerint utalászik mindegy, hogy a beadványt mint közönséges levélküldeményt, vagy pedig mint ajánlott küldeményt tértivevény ellenében adták-e postára. Vagyis közönséges küldemény esetén is a postára adás napja tekintendő az illetékes hatóságnál való személyes átadás napjának. Ha ez így volna, akkor a borítékon szereplő postai dátum tekintendő a postára adás napjának. Következik tehát, hogy a borítékot mindig és minden esetben az illetékes adóhatóságnak meg kell tartani, mert másképpen a beadás napja nem állapítható meg.

Az ilyen magyarázat azonban elfogadhatatlan, mert gyakori visszaélésekre adhat alkalmat. Ugyan az államnak, mint pedig az adófizetőnek érdeke, hogy az ügyirat csakis tértivevény ellenében adásuk postára, mert csakis ilyen esetben lehet szó a postára adás napjáról.

A törvény 5-ik szakaszához.

Az adósságoknak nem szabad az adófizető olyanirányú kérésének eleget tenni, hogy az adót akár előírják, akár pedig végrehajtás után behajtsák attól, akire az adófizetési kötelezettséget szerződéssel átruházta, kivéve, ha szerződéssel az adófizető jogja is átruháztatott. Ebben az esetben azonban a személyi adókötelezettség határidejéről szóló rendelkezésekhez kell alkalmazkodni. Az adóhatóság azonban semmiesetre sem tagadhatja meg egy harmadik személy által valamelyik adóhatalékos számlájára felajánlott összeg átvételét.

Jegyzetek az 5. szakaszhoz. Ezen szakasz értelmében az adóhatóságok nézve egyáltalán nem érvényes az akár szóbeli megállapodáson alapuló, akár pedig minden követelménynek megfelelően írásbeli szerződés, amellyel csak az adófizetési kötelezettség ruházhatik át valaki a tulajdonjog nélkül. Az olyan megállapodás tehát, amely szerint a lakó a bérbevevő épületére eső adónak fizetését magára vállalta, az adóhatóságokra nézve

nem mérvadó és egyáltalán nem gátolja a lakó által idejében be nem fizetett adónak a hátralajdonostól való behajtását. Ugyanez áll a földék hasznóbérbeadásával az adófizetési kötelezettségnek a bérbevevőre való átruházása esetén is.

A törvény 6-ik szakaszához.

Ez a törvényszakasz az adóelőírás kikérekítését szabályozza olyképpen, hogy az 50 paráig terjedő törzsszámok elejtetnek, az 50 parát meghaladó pedig a következő egész dinárra egészítendő ki. Ez a rendelkezés mindegyik adónemre külön-külön érvényes az adónak akár kivetési lajstrom, akár pedig külön végzés alapján történő kivetése esetén. Mindkét mód szerint az előírás teljes összegét minden esetben egyazon adónak és a büntetésképpen kirovott adójának összege teszi. Ennélfogva minden egyes adónemre vonatkozó kivetési lajstromban egyazon adófizetőnek ugyanazon község területén fekvő és ugyanarra az adónemre vonatkozó adótárgyat egy tétel a kéll összegyűjteni.

Ha pedig valamely község kivetési lajstromában az illető adófizető kiegészítő adóját nem vették fel, mert más községben van a kivetési lajstromban főlve, akkor csupán az alapadónak és az esetleges büntetésnek (137. szakasz) az összegét kikérik ki a község kivetési lajstromában.

A törvény 7-ik szakaszhoz.

(Lásd a törvény 23., 28. és 165. szakaszait.)

Az új egyesadó törvény nem érinti a forgalmi adóról szóló törvényt, sem a katonai és tengerészeti szervezési törvényen alapuló hadmentességi díjról szóló határozmányokat. Ez a két adónem továbbra is önállóan megmarad. A többi állami adók és állami pótdadók 1929 január hó 1-sejével megszűnnek és ugyanakkor az adókievítésre vonatkozólag megkezdődik az új törvénynek az alkalmazása, kivéve a szolgálati adót (az alkalmazottak adóját), mely törvényesen már 1928 április hó 1-től kezdve alkalmaztatik a régebbi adónemek helyett, amelyeknek helyébe lépett.

A törvény 8-ik szakaszhoz.

Ez a törvényszakasz megszünteti az egyes boszniai és hercegovinai egyházi birtokoknak azt a jogát, hogy az állam helyett bizonyos földök után járó tizedet (tizedalányt) behajthassák.

(Jövő esztendőben folytatjuk.)

Tavasszal nyílik meg a budapesti szabadkikötő

A magyar kormány jóváhagyta a vám-szabadraktár szabályzatát

Beogradból jelentik: A beogradi magyar kereskedelmi megbízott jelentése szerint a magyar kormány jóváhagyta a budapesti dunai szabadkikötő és vámraktár szabályzatát és ezzel a szabadkikötő és a vám-szabadraktár létesítése jogilag megörtént és a külföldi hajók, illetve rakományok számára rendelkezésre áll, míg a valóságban természetesen csak a jégolvadás után, tavasszal fogják megnyitni.

A kikötő üzemi szabályzata szerint a kikötő és szabadraktár üzleti körébe tartozik a hajón, vasuton vagy fuvarral érkező áruk átvétele, berakása, kirakása, átrakása, elhelyezése (tárházakban, vagy szabad területen), megőrzése, továbbítása és mindazon teendők elvégzése, amelyek ezeknek kapcsolatosak.

A raktár és a kikötő szabályzata egyébként ugyanolyan rendelkezéseket tartalmaz, mint más hasonló intézmények szabályzata és a vámmentes kikötő igazgatósága már meg is állapította a kikötő díjszabását. A díjszabás 411 pontban sorolja fel a szabadraktárban elhelyezett áruk után fizetendő díjtételeket, amelyeknek magasabbakat a szabadkikötő igazgatósága nem számíthat fel. Azokra az árukra nézve, amelyek a kiadott díjszabásban nem foglaltatnak benne, külön megállapodást kell kötni.

A vámmentes kikötő a Budapest—csepeli dunai kikötőben kapott helyet.

A kikötő és a szabadraktár használatáról és az érvényes díjszabásról bővebb felvilágosítást Jugoszláviában a beogradi magyar kereskedelmi képviselő (Palata Akademijske Nauke, Jaksiceva ulica 2), az összes kereskedelmi és irarkamarák és nagyobb közzgazdasági testületek, Szuboticeán a Lloyd és Karlo Merkerler i drug speditorecég nyújt.

Németország külföldi kölcsönből fizeti a jóvátételt

Cassel svéd professor legujabb nyilatkozata

A német jóvátételi fizetések ügye újra napirendre került. Miután Parker Gilbert, a jóvátételi főbiztos, beszámolója megjelent és azt a világsajtó pártállás szerint kommentálta, sor került a hivatalos tárgyalások megkezdésére is. A nagyhatalmak megbízottai Párisban igyekeznének eldönteni a sokat vitatott kérdést: szükséges-e a Dawes-tervezet megváltoztatása és ha igen, milyen irányban.

A Dawes-tervezet szerint Németország fizetési kötelezettsége évenként 2½ milliárd márka. A jelenleg érvényben lévő megállapodás szerint ez az összeg leszállítható az esetben, ha az átutalás nehézségekbe ütközik, illetve, ha az átutalás a német valuta árfolyamát veszélyeztetné. Ez a sokat vitatott »Transferschutz« hivatva van eldönteni, hogy Németország gazdasági helyzete megengedi-e ilyen összegek átutalását. Amennyiben a jóvátételi fizetések átutalása nem volna lehetséges, a jóvátételi főbiztos a német jegybanknál folyószámlán helyezi el ezeket az összegeket. Ha az átutalás tartósan nem lehetséges és a folyószámlán elhelyezett összeg az előírt maximumot meghaladja, Németország ideiglenesen megszüntetheti a készpénzfizetéseket. Szóval Németország kíméleti idő nyer, míg nem kerül abba a helyzetbe, hogy devizafelteleselei elengedők lesznek a készpénzben fizetett összegek átutalása. Az nem kétséges, hogy Németországot egyelőre befelárván előteremtől az évi 2½ milliárdot, ami a jóvátételi fizetésekhez szükséges, bármilyen áldozatokkal jár is az. Amíg ez az összeg, vagy annak nagyrésze Németországban marad és a német produktivitást emeli, nem is jár közvetlen veszéllyel.

Azonban Németország volt ellenségei nem folyószámlakövetelés akarnak a német jegybanknál és még kevésbé áruszállításokat, amelyekkel ezzel fizetnének. A folyószámlán elhelyezhető összeg maximuma tulajdonoson kicsiny ahhoz, hogy hosszabb ideig ilyen formában érdesen volna fizetéseket előadni, az áruszállításokat pedig érthető okokból a minimumra szorítják le a volt antant hatalmak.

Ha tehát Németország fizeti a 2½ milliárd márka, a jóvátételi főbiztos legjobban gondja, hogy ezért devizát vásároljon, illetőleg külföldre átutalja, amennyiben az átutalás nem ütközik nehézségekbe. Németország fizetőképessége kétségtelenül megállapítható.

Az átutalás eddig nem ütközött akadályokba, és ezért Németország hitelezői a »Transferschutz« előlétesét kívánják. Németország gondja legyen a jóvátételi fizetések átutalása, illetőleg a szükséges devizák beszerzése. A politikai adósságot kommercializálni kívánják az antant államok és ezzel az ideiglenes megoldás helyett véglegesen rendeznek a jóvátétel kérdését.

Németország egyelőre hiába hangoztatja, hogy a transzfer (deviza-átutalás) csak a nagy külföldi kölcsönök felvételével volt lehetséges. A német kereskedelmi mérleg még ezidő-ig is jelentős passzívitást mutat, a külföldi kölcsönök összességükben nagyobbak, mint a jóvátételi fizetések.

Lehet tényleg arról szó, hogy a német gazdasági élet évi 2½ milliárd márkát nélkülözhet?

A hitelezők kívánságára, hogy Németország oldja meg egyedül a transzfer-kérdést, Cassel a nagy hírű svéd professor a következőket jegyzi meg egyik legújabb nyilatkozatában:

Könnyelműség azt hinni, hogy Németország a transzfer-kérdést egyedül meg tudja oldani. Mindenki tudja, hogy a kommercializálás, teljes összegben keresztülvétel. Ha az antant tényleg megelégedne olyan összeggel, amely pénzügyi szakértők véleménye szerint eredményesen kommercializálható, lehetséges volna a jóvátételi kérdés megoldása. A mostani körülmények között azonban ez lehetetlennek látszik. Így tehát jobb lesz a kommercializálást feladni és gondoskodni a hitelezők továbbra is, hogy milyen módon váltják át a német fizetéseket devizára.

A kiváló stockholmi professor pesszimista felfogását akadémikusok nagyrésztben osztják. A nagyszámú külföldi kölcsönök, amelyek eddig a transzfert lehetővé tették, most kimeríthetetlenek. Egyszer arra kerül a sor, hogy Németország vagy a politikai vagy a kommercialis adósságokat fizeti. Ennek elkerülésére kerülni szöba a párisi konferencián a teljes jóvátételi összeg kommercializálása. A megoldás lehetetlennek látszik, de egy lépés előre a nehéz probléma megoldása felé. A német jóvátételi problémából világszerte a legfontosabb lett. (Hős)

BELFÖLD

Jugoszlávia exportja nagyobb Magyarországra felé, mint Magyarország jugoszláviai kivitele. Jugoszláviának Magyarország felé való kivitele emelkedésben van és ugyanakkor Magyarország kivitele Jugoszláviába visszaesést mutat. Különösen esőkent a magyar mezőgazdasági gépek Jugoszláviába való kivitele. Amíg azelőtt a magyarországi mezőgazdasági gépek igen keresettek voltak, most a magyar mezőgazdasági gépipar kénytelen volt a többi ipari ország kivitelével szemben tért vesztíteni. Különösen Ausztria és Németország támasztott Jugoszláviában nagy versenyt a magyar mezőgazdasági gépiparnak. Jugoszlávia 1925-ben kivitt Magyarországra fát 7.939.000 pengő értékben, 1926-ban 11.173.000 pengő értékben, 1927-ben 17.739.000 pengő értékben, éret 1928-ban 1.698.000 pengő, 1929-ban 1.501.000 pengő és 1927-ben 2.155.000 pengő értékben. Ezek képezik a jugoszláviai kivitelnek Magyarország felé való legnagyobb tételeit. A magyar kivitel Jugoszlávia felé főleg gépekből, mezőgazdasági gépekből és villamosági felszerelésekből állott. De sok vasúti felszerelési anyag, vasárú, gyapjú és gyapjuszövet is került Jugoszláviába. 1925-ben ezekből a cikkekkel Jugoszláviába 22.116.000 pengő, 1926-ban 18.407.000 pengő és 1927-ben 19.066.000 pengő értékben importáltak. A magyarországi kivitel Jugoszláviába nem érte el a jugoszláviai magyar kivitel mértékét és 829.000 pengővel mögötte maradt, mert Jugoszlávia Magyarországra 19.895.000 pengő értékű cikket vett ki.

A beogradi és zagrebi tőzsdén múlt évi működése. Összeállítva a beogradi és zagrebi tőzsdék működését, meg kell állapítani, hogy a zagrebi tőzsde működés tekintetében már nem áll a hazai tőzsdék sorában az első helyen, mint a háborút követő első években. Első helyre a beogradi tőzsde került, amely nagy fellendülést vett és a forgalom az utóbbi két évben 400 millió dinárral emelkedett, míg a zagrebi tőzsdén a forgalom 600 millió dinárral visszaesett. 1928-ban a beogradi tőzsdén az összeforgalom 3.909.000.000 dinárra rugott, míg a zagrebi tőzsde forgalma 3.010.999.900 dinári tett ki. Annál feltűnőbb ez a visszaesés, mert 1927-ben a zagrebi tőzsde 540 millióval többet forgalmazott, mint a beogradi tőzsde, 1926-ban pedig majd egy millió dinárral volt a zagrebi tőzsde forgalma nagyobb, mint a beogradi. A zagrebi tőzsde évről-évre tért veszt és annál nagyobb a beogradi tőzsde térfoglalása. Gazdasági körök szívesen látják ezt a versenyt, amely

csak hasznára lehet a kereskedelemnek és a pénzpiacnak. A beogradi tőzsde értékpiaza még kicsi és 1928-ban 2143 milliót tett ki. Ezzel szemben a zagrebi tőzsde a devizaforgalom 2971 millióra rugott és így 700 millióval nagyobb volt, mint Beogradban. Ez a körülmény abban leli magyarázatát, hogy Zagreb még mindig a behozatal központja. Az exportdevizák lényegesen kisebbek voltak, mint az importdevizák szükséglete és így a Narodna Banka kénytelen volt több mint egy milliárddal intervenálni a zagrebi tőzsdén. De nemcsak ez a tény teszi Zagrebet a behozatal központjává, hanem a zagrebi vámigazgatóság vámbevételei is, amelyek sokkal nagyobbak voltak, mint a beogradi vámigazgatóság bevételei. Főszert a zagrebi tőzsde centrum is főfigyelmét a devizapiacra helyezte. A hadikárpótlási kötvényekben való forgalom az elmúlt évben Beogradban volt nagyobb és 888 millió dinárt tett ki, míg Zagrebben ehhez az értékpapírban csak 300 millió dináros forgalom volt. Ez viszont azt igazolja, hogy az állampapírok Szerbiában és az ország belsejében keresettebbek, mint az ország nyugati részében.

A jugoszláv kendertermelés fokozódása. Európa legnagyobb kendertermelője Olaszország, Magyarország, Jugoszlávia, Románia és Szovjetország. Jugoszláviában a Pécskában a legfejlettebb a kendertermelés és a kendertermelés az utóbbi években különösen nagy fellendülést mutat. Ennek oka sok tekintetben abban rejlik, hogy a gabonatermelés már nem képezi a hátrélati gazdaság fővédőjét és így a gazdák jelentékeny része áttért a kendertermelésre. 1924-ben Olaszország 643.800 métermázsát, Kendertermelt, Magyarország 17.000 métermázsát, Jugoszlávia 62.700 métermázsát, Lengyelország 29.200 métermázsát és Szovjetország 51.900 métermázsát, 1925-ben Olaszország 606.400, Magyarország 19.200, Jugoszlávia 80.900, Lengyelország 36.800, Szovjetország 60.200 métermázsát, 1926-ban Olaszország 734.100, Magyarország 32.700, Jugoszlávia 140.100, Lengyelország 36.400, Szovjetország 86.800 métermázsát, 1927-ben Olaszország 109.500, Magyarország 33.300, Jugoszlávia 109.400, Lengyelország 30.200 és Szovjetország 77.200 métermázsát termelt. Az 1928. évi termelés adatai még hiányoznak, csak az olaszországi adatok ismeretesek, ott 850.000 métermázsát termelt. Hozzávetőleges becslések szerint Jugoszláviában az elmúlt évben is ked-

vező volt a kendertermelés és minden ok megvan, hogy remélni lehessen, hogy a termelés továbbra is fejlődni és emelkedni fog, különösen amíg a gabonatermelők oly kevés jövedelmet hajtanak a gazdáknak, mint az utóbbi években.

Tranzakciók a Danicánál. A zagrebi Danica vegyipar részvénytársaság igazgatósága felhívja figyelmünket arra a körülményre, hogy a január 31-iki számunkban a szubotícal Zorka részvénytársaságra vonatkozólag hozott közlemény a tényeknek egyáltalában nem felel meg. A Danica folytatt ugyan megbeszéléseket az Aussigi Chemischer Verein-nal a Zorka ügyében, ezen tárgyalások azonban még koránt sincsenek befejezve. A Montecatini ólász céggel semmiféle megegyezés létre nem jött, sőt lényegesen tárgyalások egyáltalában nemestek terve helyre. Ez vonatkozik különösen a rézgáze üzem állítólagos beszüntetésére, sőt erre nézve ép ellenkezőleg úgy értesülünk, hogy a Zorka rézgáz üzemét teljes mértékben szándékozik fentartani.

Holland kölcsönajánlatok Jugoszláviának. Beogradból jelentik: Az elmúlt napokban Beogradban tartózkodott dr. G. J. Isel de Chopre, a hollandi Netherlandische Kredit en Financiering Mazapili bankcsoport megbízottja, aki nagyon sok előkelő bankembert keresett fel, akikkel beható pénzügyi tanácskozásokat folytatott. Ezek a tanácskozások egy nagy államkölcsönre irányultak. A Netherlandische Kredit bankkal Közép Európában együtt dolgoznak a Rothschild bankcsoportok is, de több amerikai bank is érdekelve van ennél a hollandi vállalatnál. Isel a közeli napokban vissza fog jönni meg Beogradba és ekkor, amint hírlék, konkrét ajánlatokat fog tenni, úgy az államnak, mint Beograd városának egy nagyobb kölcsön megkötésére.

Hat hónap helyett három hónapban állapították meg a külföldi devizák igazolási terminusát. Beogradból jelentik: A minisztertanács január 26-iki kellel rendeletet adott ki, amellyel az exportárúkért behozott devizák felhasználásának igazolási határidejét az eddigi hat hónap helyett három hónapban állapítja meg. Egyben elrendelte a minisztertanács, hogy a jövőben nyersrészre, élelmiszerre, műtrágyára és bőszerzéshez szükséges anyagok beszerzéséhez valuta, illetőleg devizafizetés szükséges.

A noviszdai hitelező védegyelet hivatalos értesítést kér a vajdasági csődökről. Noviszdáról jelentik: A noviszdai hitelező védegyelet beadványt intézett az igazságügyminiszteriumhoz és a noviszdai főügyészhez, amelyben kérte, hogy a törvényszék a Vajdaság területén előforduló csődökről minden esetben hivatalos átíratban értesítsék. A hitelező védegyelet lépésére az adott okot, hogy az egyesület eddig sok esetben egyáltalán nem, vagy csak későn szerzett tudomást egyes csődökről, ami a tagok anyagi érdekeinek rovására ment.

Vukovár jobb vasúti összeköttetést kér Oszijekkel és Noviszdával. Noviszdáról jelentik: A három város gazdasági köréi már régóta serehmezik a vasúti összeköttetést elégtelenségét és minden kínálkozó alkalommal jobb és gyorsabb összeköttetést sürgettek. A három város egymással való összeköttetése igen rossz és nemcsak a hosszadalmas utazás, de Lálján és Borovon több óras várakozás elviselhetetlenné teszi a közlekedést. A szerénységi kereskedők, gyáripárosok szövetsége legutóbbi vukovári ülésén ismét erőlyes határozatban meg sürgette ennek a régi bajnak sürgős orvoslását. A nagygyűlés az oszijeki kamara útján intervenált a közlekedésügyi miniszternél, hogy javítsa meg a három város közti vasúti összeköttetést és addig is lépessen életbe megfelelő autóbusszjáratokat. A közlekedésügyi miniszter a kívánságok mielőbbi teljesítését helyezte kilátásba.

A januárban bejelentett csődök. A zagrebi Hitelezők Védegyeleténél januárban 82 csődöt jelentettek be a tavalyi 79 csődbejelentéssel szemben. A 82 csődből Szerbiára-Montenegróra jutott 74, tavaly januárban (55) Bosznia-Hercegovinára 1, (1) a Vajdaságra 0, (5) Szlovénia 3, (6) Horvát-Szlavonországra 4, (12). Feltűnő nagy a szerbiai és montenegrói csődesetek száma, ahol igen sok kisiparos, papucses, koremsáros, pék, mészáros, asztalos ment csődbe.

Uj építkezések után nem kell tartományi pótdát fizetni. Az új adótörvény végrehajtási utasítása az adótörvény 37. szakaszának II. pontját, illetőleg néves magyarázatokra adott okot, miért is a pénzügyminiszteriumban miközöl egyesek adók vezérigazgatóságon rendeletet adott ki, amely szerint azok az új építkezések, amelyek adómentességet élveznek, nem esnek tartományi pótdad alá sem. Az új építkezések után csak három százalékos állami adót kell fizetni.

A Bogojevó-vajszkai ármentesítő a hideg enyhülése után megkezdi a ültetését. Apatinból jelentik: A Bogojevó-Vajszka-vajszkai ármentesítő társulatnak kedden utalták ki a pénzügyminiszteriumból a követelések második részletét: 1.855.000 dinárt, amelyet az ármentesítő az agrárföldek ármentesítéssel illetékeinek fejében követelt az államtól. A társulat eddig 3.335.000 dinárt kapott meg követeléseiből és ebből az összegből köthető régi tartozások teljesítésére fordított, míg a hátralebőlt a télés építési és javítási munkálatok költségeit kívánják fedezni. A munkálatokat a nagy hideg enyhülés után nyomban megkezdik.

Gazdasági kisanant

Prágai gazdaságpolitikai munkatársunktól

Bukaresti híradás szerint a kisanant kormányai szükségesnek látják, hogy mielőbb megtárgyalják azokat a gazdasági problémákat, amelyek a kisanantban részvevő államok létérdekét érintik. Ez nem meglepő kívánság, sokkal érdekesebb annak a megállapítása, hogy gazdasági szempontok eddig látszólag a politikai megfontolások mögött háttérbe szorultak.

Az a tény, hogy februárban Bukarestben össze fognak ülni a kisanant államainak kereskedelmi politikai kiküldöttai, amelyek a közel tízéves viszonyok újabb és praktikusabb tartalmat fog adni.

A béke biztosítása nagy érdeke nemcsak a kisanant államainak, hanem mindenkinek, aki a népszövetségi gondolatot támogatni kívánja. Bukarestben egy újabb kisanantnak.

a gazdasági kisanantnak megalakítását sürgetik,

a beogradi hivatalos körök pedig támogatják ezt a tervet. Prága soha sem zárkózott el attól, hogy a békét biztosító szerződések rendszerét kiépítse, hogy újabb kapcsolatok biztosítsa szoros barátságát Beograddal és Bukaresttel. Ugy tudjuk, hogy megfelelő értelmű instrukciók alapján a csehszlovák republika követői már februárra készíthetik elő az első gazdaságpolitikai tárgyalást, amelyet

ez év áprilisában formális alakuló értekezlet fog követni.

A legutóbbi bukaresti értekezlet már utalt arra, hogy ezt a gazdasági közeledést elő kell készíteni és a most végbe ment

jugoszláv belpolitikai változás csak sürgősi ennek a kérdésnek megoldását,

és a jugoszlávai politikai pártok szimpátiája vagy antipátiája nem szerepel ebben a kezdeményezésben, amely Bukarestet és Prágát gazdasági együttműködésre, praktikus közeledésre hívja fel. Erre a valóban vitális fontosságra kérdésre kell most válaszolnia a prágai kisanantnak.

A román kormány felhivatalos gazdaságpolitikai lapja, az »Argus« a létesítendő gazdasági kisanantról írva, utal a terv nehézségeire. »Mindégyik államnak vannak speciális érdekei, amelyeket nehéz a másikéval

összhangba hozni. Románia és Jugoszlávia agrárállamok, Csehszlovákia pedig kettős jellegű: ipari és mezőgazdasági védőpolitikát folytat. Egyezsége csak kölcsönös nagy áldozatok árán fognak jutni. A Dunamenten nagyobb gazdasági egységet kell ujdíteremteni, a politikai szövetséget a gazdasági kapcsolattal kell alátámasztani, ami minden áldozatot indokolttá tesz.« A román álláspontnak világos bejelentése ez, amelyet az ugyancsak agrár Jugoszlávia szívesen elfogadhat. Áldozatokat elsősorban tehát Csehszlovákiának kell hoznia, ha a gazdasági kisanant létesülését szívén viseli.

Minden jel arra mutat, hogy a prágai kormány maga is sürgősnek látja ezt a kérdést.

Igaz, ugyan eddig csak a politikai kisanant érdekében merült fel egy korábbi külügyminiszteri konferencia kérdése, de tagadhatatlan, hogy a gazdasági körök kívánságai lehettek a mozgatói annak a tervnek, hogy kisanant legközelebbi konferenciáját, amely a sortand szerint most jugoszláv területen lesz, még március előtt, a népszövetség tavaszi ülését megelőzően tartásuk meg.

Románia új kereskedelmi minisztere, *Madgearu* kijelentette, hogy az új vámtarifán nagy szorgalommal dolgoznak és addig is igyekeztek a román nyersanyag-kivitel nehézségeit elhárítani, amíg új kereskedelmi szerződésekkel biztosíthatják a jobb külkereskedelmi mérleget. Jugoszlávia az idegen tőke számára nagy kedvezményeket fog biztosítani. Mindkét állam külföldi kölcsönöknek és elsősorban a stabilizációs és investációs kölcsönöknek ügyei igen kedvezően alakulnak.

Csehszlovákia a Bukarest—beogradi kedvező hangulatot most valóban kihasználhatja arra, hogy ipari kiváltságok kedvezményes piactól biztosítson bizonyos engedelmeket, amelyek a román és jugoszláv nyeresérmékeknek nyújtsanak.

A kisanant két állama valóban alapvető belpolitikai változásokon ment át és félreismertetlenül bejelentette, hogy a politikai szerződést a csehszlovák republikaival gazdasági kötésekkel kívánja alátámasztani.

árut tarthasson raktáron és hogy a közönségnek az összes árukat egy kiállítási szalonban bemutathassa. Ez a cég egyúttal összekötésbe ohaítana lépni fénytompítókészítőkkel, miután az ezek készítéséhez szükséges dekorációs papír legkülönbözőbb nemével, különösen pedig tűzálló plasztikus anyaggal rendelkezik.

Az Angol-Magyar Bank R.T. évvizsgáló mérlege

Az Angol-Magyar Bank R. T. igazgatósága január 31-én tartott ülésében megállapította az 1928. üzletév mérlegét, mely 3,477,339.46 pengő lissza nyereséggel zárul, az előző évi 2,232,818.71 pengővel szemben. Ez a mérlegeredmény lehetővé teszi az osztalékjogosult részvénytulajdonosoknak 50%-kal való megszorodása ellenére is az előző évi osztalék felemelését. A nyereség felosztása tekintetében az igazgatóság tehát azt a javaslatot fogja a február 16-ra egybehívott 38. évi rendes közgyűlés elé terjeszteni, hogy abból osztalékként 2,520,000 pengő (tavaly 1,560,000 pengő), vagyis részvényenként 7 pengő (14%, a tavalyi 13%-kal szemben) fizetessék ki, a tartóképes gyarapítására az alapszabályokban előírt 121,557.43 pengő dotáció helyett 250,000 pengő, a nyugdíj-tartalék növelésére pedig 300,000 pengő fordítsák (tavaly 100,000 pengő), míg az alapszabályszerű levonások után fennmaradó 164,224.60 pengő (tavaly 146,190.80 pengő) az 1929. üzletév számlájára vitessék át.

A mérleg a bank kezelésére bízott idegen tőkének, ugyancsak kihelyezéseinek és általában egész üzletének újabb örömdetes fejlődéséről tanuskodik. A mérleg összessége egy-egy oldalán 173 millió pengő, az előző évi 130 millió pengővel szemben, ami 27%-os növekedésnek felel meg. A forgalmi adatok is megfelelő emelkedést mutatnak; az 1927. évi 4.6 milliárd pengővel szemben az 1928. évben 5.8 milliárd pengőre emelkedett az össziforgalom a főkönyv egyik oldalán; a pénzügyforgalom 1.8 milliárd pengőről 2.3 milliárd pengőre emelkedett. Az 1928. év folyamán az intézet 285.1 millió pengő összegű váltót számított le, (1927-ben 190.4 millió pengő) és e nagy forgalom ellenére fizetőképességekből eredő veszteség nem érte.

A betétállomány az előző évi 58.4 millió pengőről 75.3 millió pengőre szaporodott. A hitelezők tétele az előző évi 32.2 millió pengőről 45.3 millió pengőre növekedett (ebből 6.8 millió pengő külföldi pénzügyintézetek betéteire esik és 38.5 millió pengő nem betétjellegű folyószámlákra). A forgalomban levő saját kibocsátású 7½%-os dollár és font-záloglevelek állománya (az O. K. H.-nak továbbított 5.7 millió pengő összegű dollár kölcsönökön felül) 1,500,000 dollár és 100,000 angol font, ami együttesen 11.4 millió pengő (tavaly 5.7 millió pengő). A bank által kezelt idegen tőkék összege tehát 132 millió pengő az 1927. év végén kimutatott 96.4 millió pengővel szemben, ami 37%-os emelkedést jelent.

A bank mobilitását az jellemzi legjobban, hogy a fenti 75.3 millió pengő összegű betétállománnyal és a hitelezők között szereplő 6.8 millió pengő külföldi pénzügyintézeti betétekkel, összesen tehát 82.1 millió pengővel szemben 77.5 millió pengő összeg áll rendelkezésre elsőrendű mobilitású vagyontételekben, nevezetesen pénztári készletek 7.5 millió pengő, a váltótárca 61.3 millió pengő (tavaly 48.6 millió pengő) és a tőzsdén jegyzett kurrens értékpapírokra nyújtott előlegek 8.7 millió pengő összegben.

Az adóssók tétele az üzlet növekedésének megfelelően az előző évi 42.8 millió pengőről 53.6 millió pengőre emelkedett. Az intézet saját zálogleveleinek fedezetül szolgáló törlesztéses dollár- és font-zálog kölcsönök 1,719,000 dollárral és 103,600 fonttal, együttesen 12.7 millió pengővel szerepelnek, az előző évi 5.8 millió pengővel szemben. Az értékpapírok tételeinek növekedése elsősorban a Spodium gyárnak a »Hungaria« Műtrágya, Kénsav és Vegyipar RT.-al és az Ujlaki Téglagyárnak, valamint az Egyesült Építőipari és Hajózási RT.-nak a »Nagybányon—Ujlaki« Egyesült Iparművek RT.-al történt fúziójával összefüggő transzakkciókkal, továbbá néhány, a bank érdekkörébe tartozó pénzügyintézetnek és iparvállalatnak tőkeemelésével áll kapcsolatban. Ugy az értékpapírtárca, mint az ingatlanok ezáltal is a legszigorúbb elvek szerint értékeltek, úgyhogy e tételek igen jelentékeny belső tartalékot rejtenek magukban.

Az 1928. üzletévi eredmény számla szerint az intézet 7.3 millió pengő bruttonyereséget ért el a tavalyi 5.5 millió pengővel szemben. A személyzeti kiadásoknál mutatkozó kb. 300,000 pengő összegű emelkedés a lefolyt évben nyújtott fizetési javaslatokra, a dologi kiadásoknál jelentkező többlet pedig az adók növekedésére vezetendő vissza.

MI UJSÁG A LLOYDBAN?

A szubotívai Lloyd közleményei — Rovatvezető: Pavlovics Milos dr. titkár.

Zavarok a kereskedelmi és gyári vállalatok utazóinak és képviselőinek adója körül

Mult hó 31-iki számunkban teljes részletességgel hoztuk az adóvezérgazgatóságok a kereskedelmi utazók és képviselők (ügynökök) adója ügyében nemrég kiadott körrendeletét.

Az adóvezérgazgatóság világos rendelkezései ellenére voltak adóhatóságok, amelyek eltiltották a működéstől egyes kereskedelmi, illetve gyári vállalatok utazóit, mert nem tudták adójuk kifizetését igazolni. Ez az utazók adójára vonatkozó törvényes előírások helytelen értelmezése folytán történt.

A speciális kereskedelmi utazói adót csak azok az utazók, illetve ügynökök tartoznak fizetni, akik önálló utazói vagy ügynöki tevékenységet fejtenek ki.

A mi kereskedelmi és gyári vállalatunk utazói azonban többnyire nem önálló tevékenységet fejtenek ki, hanem cégük nevében és annak alkalmazottjaiként járnak el. Ennek folytán értékük alkalmazotti adót fizet és így ő rájuk egyáltalában nem vonatkoznak az önálló kereskedelmi utazók, illetve ügynökök megadóztatásáról szóló törvényes előírások és rendelkezések.

Az adóvezérgazgatóság ebben az értelemben most új rendeletet adott ki az összes adóhatóságoknak és így ezek a jövőben nem követelhetik az adó megfizetésének igazolását egyetlenegy kereskedelmi utazótól sem, aki felmutatja az illetékes Kereskedelmi és Iparkamara által a kereskedelmi minisztérium mult évi rendelete alapján kiállított szabályszerű utazói igazolványt.

Kérjük a tag urakat, hogy amennyiben egyes pénzügyi közegek ezek után is még mindig kellemetlenkednének utazóinknak az utazói adó ügyében, hogy a konkrét eseteket további eljárás végett a »LLOYD« titkári hivatalának tudomására hozni sziveskedjenek.

*

Teherkocsik besorozása gyors- és személyvonatokba. A nemzetközi forgalomra vonatkozó kocsihatalmali utasítás új technikai határozmányai szerint közönséges vagy speciális teherkocsiknak személyszállító vonatokba való besorozása — az egyéb feltételeken kívül — csak abban az esetben van megengedve,

ha ezeknek a kocsiknak utolsó időszakos fővizsgálata óta nem telt el egy évnél hosszabb idő. Gyorsvonatokba pedig teherkocsik csak úgy sorozhatók be, ha utolsó időszakos fővizsgálatuk óta nem telt el félvénel hosszabb idő. Ezenfelül a kocsiknak kézi fékkel, valamint auto-matikus légfékkel kell ellátva lenniük. Teherkocsiknak gyorsvonatokba való besorozása azonban csak kivételesen, különleges esetekben van megengedve.

A Textiliparosok Országos Szövetségének közgyűlése. A Textiliparosok Országos Szövetsége e hó 9-ikén délután négy órakor tartja meg első rendes évi közgyűlést Beogradban a Gyáriparosok Országos Szövetségének helyiségeiben (Kolarčeva I. II.) és pedig a következő napirenddel: 1. Az igazgató-választmány tagjainak, azok helyetteseinek, a számvizsgálók és jegyzőkönyvhivelésítők megválasztása; 2. A Szövetég elnökségének megalakulása; 3. Beszámoló a Szövetségnek 1928. évi tevékenységéről; 4. Jelentés a párisi nemzetközi gyapjúkonferenciáról; 5. Az 1929. évi költségvetési előirányzat; 6. A textilipar helyzete; az ezzel kapcsolatos kívánságok és javaslatok. Felhívjuk erre a közgyűlésre azoknak a textiliparvállalatoknak (szövő-, fonó-, paszomány-, vattás- és nemez-gyárak) figyelmét is, amelyek eddig nem csatlakoztak a Textilipar Országos Szövetségéhez és kérjük, hogy a Szövetséghez már saját érdekében is csatlakozni és ezen a gyűlésen feltétlenül résztvenni sziveskedjenek.

Tagjaink figyelmébe! Bouchet-décoration, matières res pour abat-jours et tissus d'art — párisi cég (X. 140., Quai de Jemmapes) mint díszítő és speciálta a nagy vállalatoknak fénytompítókhöz, festett szövetekhez stb. szükséges anyagokkal való ellátásában Párisban oly vállalatot képviselne, amely olyan műtárgyakat állít elő, amelyeknek szállítása és bemutatása lehetséges, mint például: edények és más keramikai gyártmányok, szobrocskák, esztétizált fából készített lámpák, kis butorok és bronztárgyak stb. A cég értesíti az érdekelteket, hogy ezeknek a cikkeknek elhelyezésére tágas helyiségek állanak rendelkezésére, ami lehetővé teszi, hogy nagymennyiségű

Amit a

„PYRAM“ növényi paszta

nyújt, azt nem nyújtja semmiféle u. n. „cipőkrém“! — Utánozni senki sem tudja

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Írta: BAEDEKER

Febr. 3.

Legmagasabbra csaptak a millstatti tragédia néven ismert híres bűnpör zajgó hullámai a budapesti esküdtsek nagy üléstermében, amikor véletlenül kezembe került egy szépirodalmi heitlappnak, az Új időknek, egy több mint harminc éves, 1898-ban kelt száma, s ebben Endrődi Sándornak, a jeles poétának, következő kétstrófás, nyolc sorból álló kis verse:

A millstatti tó.

Tiszta tükrén csak néha süvölt át
S ver hullámot az északi szél —
Mint a szívet néha fölzavarja
Haragos bu, rontó szenvedély.

Kék vízbe csillagok nevetnek
Nyugodalmos csöndes éjszakán —
Mint a szív is ragyogóbb lesz néha
Elviharzott bu és vész után.

Igénytelen kedves kis költemény, amelynél értékesebbet és maradandóbbat nem egyet hagyott hátra ez a melabura hajló, melegszerű, rokonszenves dalnok. S az is igaz, hogy amit a karinthiai vizen előmlő hangulatról énekel strófáiban Endrődi, azt a salzkammergaut-i Wolfgang-tóról vagy a tiroli Achensee-ről is zenghetne — mert rájuk is jellemző lett — volna. Nincsen benne semmi, ami különösen a millstatti tó egyéniségét színezné, s csak a hangulatnak ad költői kifejezést, amely egy mélyen érző poéta szívét tartotta fogva, amikor e csendes tó síma tükrét szemlélte. Mégis: többször olvastam el, mert a címét meglátva arra a fiatal emberpárra kellett gondolnom, amely másfél esztendő előtt időzött ott, egy emberöltővel később (ah, de micsoda más érzésekkel és gondolatokkal!) mint a Kurucdalok éneke. Ők persze, a New-York kávéház éjjeli életének a szerelmesei, e betegesen »modern« fiatalok, a bárók, tánclokálók és egyéb »csodatanyák« hisztériás törzsvendégei, algha olvasták e költő egyetlen versét is. Nekik »vieux jeu« volt az, s ha valaki a kezükbe adja, unottan dobják félre razzal, hogy »ezen már túl vagyunk«. Vagy azt mondják rá a jassz nyelvükön, hogy az nekik nagyon »fiatal«, ami ebben az esetben azt jelenti, hogy nagyon is »öreg«. Pedig, ha elolvassák valamely véletlen folytán ezt a nyolc rövid sort, s különösen, ha ott olvas-

sák, a kékvízű tó partján, s főleg, ha a monstre-bűnpör vádlottja olvassa el ottan, ki tudja, megtörténik-e az »eset«, amely millstattal dráma címen fog szerepelni a egujabb Pitavalban?

Gyilkosság volt-e vagy egyéb szerencsétlenség, nem tudom, mert mikor e sorokat írom, még nincsen ítélet, de »eset« volt, az bizonyos. Különös eset, mint minden oly házasság, amelynek nincs erkölcsi alapja. Am azért nem kell minden ily tévházasságnak tragikus, s éppen emberhalállal, esetleg hitvesgyilkossággal végződni. A legszomorúbb sorsbetejések csak az erdeményel mindig az emberjellel szükségszerű fejlődésnek és tevékenységének, s igen gyakran csak egy vagy több magában jelentéktelen körülménynek az eredet. Egy mozzanat, ha másképpen vagy máskor történik; egy kedvező esemény, ha alkalmas időben merül föl; valamely színi látása vagy egy olvasmány, amely leköti a fatális ember figyelmét, s az »eset« másképpen, simábban, s ha nem is nagy boldogságban, de vérontás nélkül érhet véget... Ne mosolyogjanak, kérem, ha azt mondom: esetleg valamely olvasmány is arra bírhatja a sötétszándékot, hogy eldobja a fegyvert, amellyel ölni akart, s nem használja föl a mérget, a mellyel örök álmomba kívánta ejteni kiszemelt áldozatát. Nem mosolyogni való. Nekem egy barátom megvallotta, hogy csak azért nem röpített a fejébe bizonyos időpontban golyót, mert kíváncsi volt egy újságregény befejezésére, amelynek még két folytatása következett. Gondolta, vár még két napig, megtudja az érdekesítő történet végét, s csak aztán vet véget a maga életének, amelyet megunt. Szerencsére a kérdéses regény problémájának éppen volt a megoldása, amely az ő esetére is illett. Az öngyilkosjelölt oly következtetést vont le belőle, amely életben marasztalta, s ha a barátom nem is lett »himmelhochjauchzend« boldog, de megalkudt a sorsával s harminc év múlva halt meg — tüdőgyulladásban...

Ha olvassa ezt a hangulatos költeményt ott Millstatt-ban Erdélyi Béla ur, ki tudja, nem halasztja-e a sűtét tervét (ha volt neki) későbbre? S a halasztás ily esetekben — mint az említett öngyilkosságban is — sokszor tervföladást jelent. Csak a béggyilkosok (akiket Shakespeare mint 1., 2. és 3. gyilkost szerepeltet) élnek állandóan és üzletszerűen, — más mindenki, az életműlt gonosztevő is, csak bizonyos körülmények között gyilkol, oly konjunkturái mellett, amelyek kedveznek neki, s olyan diszpozícióban, amely a tettere képesíti őket. Ily körülmények között s ily hangulatban ritkán leledzik a legszívtelebbs s legkevésbébb is, ha csak nem hivatásos brávó az illető. Ha pedig nem ölte meg Forgács Annát az ura (mondom: még nem ismerem a bíról ítéletét), kérdés, ott sántáltak volna-e a végzetes Kanzel körül ama forró augusztusi napon a tragédia hősei, s az idézett versek hatása alatt nem

inkább csónakáztak volna a nyájas tavon, amelynek »stisza tükrén csak néha süvölt át s ver hullámot az északi szél?«

Igy bizony rémesen süvöltött át kettejük életorsán egy romlott jellem felelőtlensége által támasztott erkölcsi északisztél, s így, akár megölte a feleséget a vádlott, akár nem, egy fiatal élet még is e pusztult, mert a terheltnek rossz szívet és korumpált jellemet mindenesetre fölzavarta »haragos bu, rontó szenvedély«.

Nem szabadulhatok a gondolatától (bár tudom, van benne némi naivitás), hogy erre az izgalmas bűncselekmény tárgyalásra, amelynél remélhet keveset ismer a iudikatura, nem kerül sor, ha a véletlen Erdélyiek kezébe sodorja e verset abban az időben, amikor Millstattban nyaraltak. Bármily elvetemült volt ez a boldogtalan fiatal ember, talán volt a szívében mégis egy picike zug, amelyet nem fertőzött meg a háborúatárság loza moráljának a mélye; — ott, ahol virtuóz védőjének az állítása szerint az anyja iránti vonzalom helyét talált, ott talán elért volna egy kis megértés a költőszert iránt is, amely ezt dalolta a tórol: »Kék vízbe csillagok nevetnek Nyugodalmos csöndes éjszakán«. Ha ott olvassa e költői sorokat a nyájas főparton, amely mindenre inkább csábít mint gyilkosságra vagy csak azt tervező gondolatra, talán kevesebbet veszekszik és verekszik a »szerető pára«, kevesebb az alkalom a gyűlölködésre s kisebb a vágy a házasság előtti állapot helyreállítására.

Bizonyos, hogy az emberek nagy tömege léhább, erkölestelenebb és gonoszabb mint másfél évtized előtt volt. Ehhez a szomorú lehitványuláshoz a sok társadalmi, gazdasági és politikai okon kívül — megint kérem: ne nevéssenek ki — egy kevésbé hozzájárul talán az is, hogy a mai ember nem igen olvas verseket. Verseket a szónak komoly és nemes értelmében, — nem kupléslágereket. Ilyeneket nagy gyönyörűséggel olvas és hallgat a t. kortárs. Ezeket a millstatti dráma szomorú (bár sokat nevető) színésze is kedvelte, ellenben Endrődi Sándorról valószínűleg azt se tudja, hogy ilyenü költő létezett valaha a világon.

De milyen különös a Sors és az Élet! Az Erdélyiek sorsára nem lehetett hatással az Endrődi-vers, amelyet nem ismertek, de erre igenis az Erdélyi-ügy. Nem tudom, megjelent-e a szép kis poéma a költő összegyűjtött költeményeinek a kötetében. Ha igen, ennek a gyűjteménynek a tulajdonosai — algha lehetnek valami igen sokan — azt érdeklődéssel fogják fölkaputni és gyönyörűséggel olvasni. Mert hiszen — legalább a címe révén — kapcsolatban van a millstatti tragédiával, amely a háromszerepengős bundák tulajdonosait hónapokon keresztül jobban érdekelte mint a legjobb könyv, a legszebb műkiállítás, a munkanélküliség és az összes szociális problémák...

FAGYÁST

leggyor abban és legbiztosabban a

PARAFFIN
GYÓGYIT!!

Paraffin Gyógy- és Kozmetikai Intézet, Veliki-Bečkerek, a Jula V. l. kova 14 — Orvosi felügyelet

Naponta garantált íris

I-a

TEAVAJ

és minden éle tejtermék

Triš é Todor

tejtermék k. k. esk. d. s. ó. en. stros majstova u. 22. Ha'plac

Bösendorfer zongora-Stelvey, Förster Villma k. k. Erste Produktiv, Stelzhammer, Lira, tin l, Lanberger, Glosz, Pallik-Stiasnyz, L. Edmund, Hoffmann zongorák rendkívül nagy választékban kaphatók. Áraim Jugo-sz. Á. v. á. b. n. le rotesőbbak és leg-hosszabb lejáratu rész ot e kaphatók KAIN ban szerkesztő Subotica, Városháza

Elismerő nyilatkozat.

Megboldogult férjem, Szanka János, Szubotica, 1926-ban a „PHÖNIX“ Életbiztosító Társaság Wien, beogradi igazgatóságánál

50,000 dináros

életbiztosítást kötött.

Férjem halála után én az életbiztosítás liquidálásáért a „PHÖNIX“ Biztosító Társasághoz fordultam, amely kérésemnek azonnal eleget tett és a biztosítási összeget, 50.000 dinárt azonnal kifizette.

A PHÖNIX Életbiztosító Társaság ezen gyors és kifogástalan elintézése késztet arra, hogy mindenkinek ajánljam, aki magát és családjának jövőjét biztosítani akarja.

Subotica, 1928. április hó

özv. Szanka Jánosné

3 szobás emeleti lakás

május 1-re kiadó

Sugár Manó

Telefon 47

Virágai

gyönyörűen fejlődnek és pompásan virulnak ha Kárpós növényteljesítővel neveljük őket. Ár 12,50 és 42 - Din.

Szorgalmasan TÖJOK aprózzárnyasok nevelésére, hízalására és baromfitetegedőre ellen utóérhetetlen a KOKO baromfi por. Ár 10-, 40- és 115 - Din.

Somborban

a Bácsmegeyi Napló részére

hirdetéseket

Dr. Szántó Miklós

Apatini ut 46. vossz fol.

Telefonszám 341.

Ondolálás villany éppe, „Daunenweilen“, Wasserwellen“ hajfestés a legolcsóbb árban a párisi V. Bulajic SUBOTICA A eksandrova 15 Prokcsa-palota

NYILT-TÉR

Nyilatkozat

A Tölesér Klára nyilatkozatáról előzetes tudomásom nem volt. Annak megjelenését elítélem.

Subotica, 1929. február 6.

1168

Dr. Hermann Károly

Pažnja smelja ima!

Bogojevo—Vajska—Živa vodna zadruga potrebuje oko 100 komada zdravih bagrenovih stubova 6—7 metara dužine. Ponude se imaju poslati na Upravu Vodne Zadruga u Bogojevu do 15. februara ove godine.

1143

Uprava.

Kubikos talicska

A Bogojevo—Vajska—Živa ármentesítő társulatnak szüksége van cca 100 drb. szegedi szabványu kubikos talicskára.

Ajánlatok a társulat igazgatóságához február 10-ig adandók be. Mintatalicskát ugyancsak február 10-g kell a társulat címére Bogojevo Selo vasutai állomásra küldeni. A mintatalicskát a társulat költségmentesen vissza fogja küldeni.

1146

Az igazgatóság.

Martin Schick fűszerüzletét a mai napon megvettem, felkérem hitelezőit, hogy esetleges követeléseiket 8 napon belül nálam jelentsék be.

Subotica, 1929 február 6.

1102

Josip Gémes
Dunav. Artiler. puka 1.

Klopfer Sándor Depo: bor és pálinkaüzletét a mai napon átvettem, felkérem hitelezőit, hogy esetleges követeléseiket 8 napon belül nálam jelentsék be.

Subotica, 1929 február 6.

Macko Ferenc
Jelašičeva ul. 5.

Értesítés!

Értesítjük rádóvevőinket, hogy más elfoglaltságunk folytán a rádiócikek árusítását egy a főzletünkben, mint a fiókjainkban beszüntetjük. Megegyezés folytán a

Konrath d. d.

szubotica-i cég, valamint ennek fiókjai, továbbra is készségesen és ingyen szolgálnak felvilágosítás a rádióvevőinknek minden technikai kérdésben, valamint az esetleges javításokat is, — amennyiben azok a szokásos jótállás keretén belül esnek, ingyen fogják elvégezni.

Egyébként kerékpár, varrógép, gramafon és más cikkekben igen t. vevőinknek készséggel állunk szolgálatukra.

S. AD. ENGL
Szubotica

Beograd űzpontjában

„RUSKI CAR“

étterem és kávéházban első.

rendűkonyha, szolid árak.

figyelmes kiszolgálásért felel:

Rácz Lajos tulajdonos

Könnyítések a magyar vizumok beszerzésénél

A budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zagrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vizumot szereznii, mert az utasok magyar vizum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapesten kaphatnak hatvan napi tartózkodásra jogosító vizumot. Ez az újítás lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vizumnélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselőlet Utazási Osztálya hivatalos bélyegzővel ellátott igazolvány szükséges, mely egy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviselőletnél (Beograd, Palata Akademija, Jakšičeva ul. 2.), mint pedig a felkért SHS. vidéki kereskedelmi testületeknél és

Szubotica: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Bácsmegyei Napló kiadóhivatala, Rádió Reklam Jugoslavia, Pašičeva ul.

Novi Vrbas: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmidt Frigyes.

Bácska Topola: Közgazdasági Bank, Bácsopolaj Takarékpénztár.

BÁRÓ A KATEDRÁN
NOVOSZEL ANDOR
POSTHUMUS REGÉNYE

De nem ok nélkül hívták Ellát otthon tündérkének, (Laci nevezte így el). Be is bizonyította, hogy van némi köze a ündérekhez. Legalább Jenő meg mert volna rá esküdni.

Egész természetesen, mintha csak egy távollevő harmadikról volna szó, Jenőhöz fordult:

— Kerekcs ur akar nekem egy szavességet tenni?

Jenő szinte túlzott hévvel vállalkozott rá.

— Hát akkor ne mondja nekem többet hogy bárónó.

Tetszik magának ez a név Ella? Akkor megengedem, hogy Ellának szólítson. Lászlónak a barátja egész bátran szólíthat Ellának. Ugy-e Lacikám?

— Végtelenül büszkévé tesz a bárónó, de kérdés, ez a jogcimem meg van-e hozzá? Kérdés, hogy László elvállal-e barátjának.

— Einye, einye, szolt tréfásan László, hát nem szalonnáztunk már együtt? Büszke lehet, hogy Ella kezébe fogadta, mert az én hugoskám nagyon keveseknek engedte meg, hogy ilyen bizalmasan szólítsák.

— Ugye Vera te is megengeded Lászlónak, hogy a keresztneveden szólítsón? Hanem az ártatlan leány nem is gondolta, milyen nehéz dolgot mozdított meg. Zavarba hozta nem csak Verát, de Lászlót is. László azt hitte, a gazdag leány azért hallgat, mert nem óhajtja a szegény tanító bizalmas megszólítását. Veszélytett udvariasságánál fogva sietett a zavarban levő leány segítségére: de tündérke, te kissé talán... de be sem fejezhette, mert Vera még mindig zavarával küzdve mondta: igen örülök, ha Palotássy ur csak Verának szólítana.

Ahogy mondta, igazán nem az a határozott, udvarlót pórázon tartó elkényeztetett gazdag uri hölgy, hanem egy zavarral küzdő, kedvesen piruló leányka volt.

Jenő szinte meglepve nézte hugát. Ilyen hangon és ilyen zavarban sohasem látta.

— Most, — vezényelt tovább Ella, megengedem magának Jenő, hogy megcsókolja a kezem s már nyújtotta is keresztül az asztalon. S Jenő alig merte azt a szabályos piciny kezét a kezébe venni, úgy csókolta meg, mint az igazhívó muzulmán Kába szent követ.

—Nyujtsd te is Vera Lacinak a kezéd s Vera át-

nyújtotta. László amikor a karesu ujjához ért az ajkával megérezte, hogy a finom ujjak remegnek.

Mintha világosabban égett volna a lámpa. Mind a négyüknek az előbbi nyomasztó érzése elmúlt s valami mámor féle fogta el őket.

László, Ella rendelkezésére elővette a hegedűjét. Ez a kedves kis teremfés valóságos uralkodott a bátyja felett. László olyan természetesen találta ezt, hogy amit Ella akar, azt meg kell tennie.

És szállt a hegedű hangja, betöltve a szobát. Művészi kezekben volt. László talán már nem is tudta, hogy nincs egyedül, játszott szakadatlanul s a három hallgató becsukott szemmel, szinte mozdulatlanul ült. A zene mind a négyük lelkét messze ragadta. S mikor a vonó megállt, a vendégek, de Laci is meglepetve látták, hogy Ella zokog. Egy percig zavart csend támadt Vera odament hozzá, átölelte s becézgette, simogatta s a szép kék szempár még könnyes volt ugyan, de már mosolygott. Csendesen, mentegetőzve sugta:

— Igazán röstellem Jenő előtt, még azt fogja hinni, egy csasi kis lány vagyok, de tudod édes, amikor Laci hegedült, eszembe jutott, milyen fényesen indult valamikor és ez úgy fáj egy pillanatig.

Gazsi bácsi jött be, jelenteni, hogy a szán megérkezett.

A bucsuzás kissé hosszas volt. A két leány, bár Ella megígérte, hogy másnap találkozhatnak, alig tudott egymástól megválni.

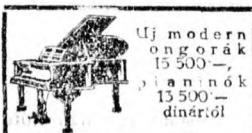
Maguk maradtak. László arcán látszott, hogy mondanai akar valamit. Ella ismerte bátyját, tudta most, ahogy ő szokta mondani »komoly hangú intelem« fog következni. Lászlónak most igazán nehezére esett hugának viselkedése fölött bírálatot mondani, de azért mégis elkezdte.

— Tündérkém, ha nem volnál fáradt, — mondanék valamit.

— Nem, fáradt nem vagyok, de azért Lacikám ha nagyon kellemetlen az, amit mondani kakarsz, inkább talán holnap. Tudod, most olyan jól érzem magam.

— Pedig most szeretnék veled egyet-mást megbeszélni. Ha nagyon muszáj, hát Isten neki, halasszuk holnapra. De mégis, nézd édesem, nem találok furcsának egy teljesen idegen embert felszólítás arra, hogy kezet csókoljon neked? Én őszintén mondom, nagyon furcsának találtam. Még akkor sem találnám helyesnek, ha nagyon illog egyforma körülmények között lennének. Ella te egészen elfelejtetted, hogy nagyon szegények vagyunk s ők nagyon gazdagok....

(Folyt. köv.)

Uj modern ongorák 15 500—, pianó 13 500— dinérol
Rab Károly fia cégél SOMBOR, részletfizetés mellett. Nagy választék elsőrangú világmarkókból u. m. Steinway, Bissendorff, Förster, Lauber erste Produktiv S. imval és S. imval.

Varga Flórián

gyapjufutó és kendőgyártó Szubotica, Trumbičeva ul. 3. ajánlom rámanakott gyapjukendőimert és legfinomabb len-damaszt készítményeimert, asztal-abrosz, szalvéta, törölköző, ágynemű, vaszon- és egyéb gyártmányaimert, melyek a műszövészethez tartoznak.

Olesó, de jó javítást, kész és rendelt cipőket csak a

gyorstalpaló

Postanska ulica 4.
LUSPAI

Ebédő-butor

elsőrangú bécsi műasztalos munkája. előnyös fizetési feltételek mellett

olesón eladó

Érdeklődni Schmolka hirdetőirodában, Novisad, Jevrejska ul. 7 1006

Veliki Becekerek: Kereskedelmi Kamara, Takarékpénztár.
Szombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület.
Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör.
Velika Kikinda: Centralna Stedionica.
Oszijek: Kereskedelmi Kamara, Jugoszláv Bank.
Čakovec: Horvát Általános Hitelbank, Hoffmann Elemér
Novisad: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási iroda, Merkurbank, Lusztig Bank.
Kula: Hitelbank.
Odzaci: Takarékpénztár.
Vrsac: Szalay Utazási Iroda, Deutsche Gewerbe-Genossenschaft.
Varazdin: Horvát Általános Hitelbank.
Murska Szubota: Prekmurska Banka.
Ada: Leszámitolóbank.
 Az **apatini járás** részére Boriekovich Sándor utasíró Apatin.
Sztari Becej: Népbank, Potiska Banka.
Novi Becej: Általános Hitelbank.
Bela Crkva: Trgovačko Udruženje.
Pancevo: Kereskedők Egyesülete, Népbank.
Sarajevo: Kereskedelmi Kamara, Agrárbank, Putnik.

Skoplje: Kereskedelmi Kamaránál személyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány alapján a vízum Budapesten 50%-os kedvezményrel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és gyógycélokat szolgáló vasúti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vízum a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál illetve a beogradi m. kir. Kereskedelmi Képviselő Utazási Osztályánál (Beograd, Palata Akademia, Jakšičeva ul. 2.) 50% engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

Fenti vízumkedvezmények az esetre érvényesíthetők, ha az utas a beutazás és kiutazás napjait is beleszámítva, összesen legalább 3 napot tölt Magyarországon. Minden megkezdett nap egésznek számít. Azok az utasok, akik 3 napnál kevesebb ideig tartózkodnak Magyarországon, a határon való kilépésnél a fél vízumdíjat utánfizetik.

A HRVATSKA INDUSTRIJA KATRANA D.D.
(TEERAG A. G., WIEN-PRAHA)
 Képviselője:
Veltmir Lederer, Szubotica
 Manojlovičeva 7. — Telefon 6-28

Ajánlja szuboticiai raktárából ezen gyár összes készítményeit, nevezetesen építési anyagokat:

Fedőlemez:	acFement
(kátránypapír)	Bitument
Szigetelőlemez:	Benzolit
Rub roid	Karbolneumot
(dörledőlemezt)	Naftalin:
Köszénkátrányt	Lohvált fertőtlenítésre, fagyóvarok és fergek irtására.

Ezen világhírű TEERAG-gyártmány nem hasonlítható össze a gyengébb minőségű, hasonló elnevezésű más gyártmányokkal!

Vagontételeiben speciális árak!

Fűszer-, vas- és lakkereskedők látogatására oly utazót keresünk

aki egyébként is rendszeresen utazik. Csak a legelőrendű kifogástalan árak jelentkezzenek, mert előkelő nagy cégek árúinak eladásáról van szó.
 Cím: **Rádió Reklám Jugoszlavia, Pašičeva 7.**

Proviziós utazót keres

a Vojvodina részére kötőgyár. Német, horvát nyelvtudás megkívántatik. Csak jól bevezetett utazók jöhetnek tekintetbe. Ajánlatokat „Leistungsähig 50“ jellege alatt a Radio Reklám Jugoszlavia, Subotica, postafiók 48 továbbít.

KINTORNA

— Ez a Fritz igazán előkelő fiú!
 — Bizony. Már tíz dinár adóssága is van!

*
 — Remek éjszakám volt, barátom. Azt álmodtam, hogy meghalt az anyósom.
 — Hiszen te nőfeln ember vagy!
 — Az igaz, de azért mégis jól esik az embernek...
 *
 A házigazda így beszéli rá azt az urat, aki megnézi az üres lakást:
 — Igaz, hogy huszezer dinár sok pénz ezért a lakásért, de ne felejtse el, a balkonnál husz kilométernyire van pompás kilátás.
 — Igen, uram, de én rövidlátó vagyok és csak fél-kilométerre látok, legyen szíves tehát azt a tizenkilenc és fél kilométert levonni...
 *

Az énekesnőnek így szól egy ur:
 — Ezész vagyonomat odaadnám, ha őnt hallhatnám.
 — Ön hüzeleg nekem.
 — Nem, süket vagyok.
 *

Geschikt hirdetésszerző egy napon a konkurens lapban hirdetést olvasott, amelyben bizonyos Stock ur régi Ford-autót kínált megvételre. Geschikt ur mindjárt felkereste ezt a tisztelt urat és megkérdezte, nem volna-e hajlandó azt a hirdetést az ő világlapjában is közlőtetni? Stock ur tagadólag rázta a fejét.
 — Miért nem?
 — Mert már eladtam az autót.
 — Igazán sajnálom. De van talán még másvalamije, amit eladni óhajt?
 — Nincs semmi.
 — Hát nem akar valamit vásárolni?
 — Nem.
 — Akkor talán nőülni szeretne?
 — Eszemágában sínes.
 — Nem kell házvezetőnő?
 — Nincs rá szükségem.
 — De eladó ócska ruhája csak van?
 — Magam hordom az ócskát.
 — Nem akar valakit örökbe fogadni?
 — Nem.
 — Nézze, kérem, ebben a jegyzőkönyvben sok mindenféle van, valami bizonyára akad magának is: felel valami rágalomra; nyilatkozat, hogy nem fizeti ki a felesége adósságát, masszázs, biztos szer dadogás ellen, elröptült a kanári...
 — Hallgasson — ordította dühösen Stock ur, — takarodjék innen rögtön! Ha abba nem hagyja ostoba fecsegését, menten megüt a guta.
 — Nagyszerű! — kiáltott fel Geschikt — nagyszerű! Mekkora nagyságúra parancsolja a gyászjelentést?
 *

Vendég: Pincér, ez a leves ehetetlen. Miből csinálták ezt?
 Pincér: Igazán nem tudom. Én sosem étkeztem itt.

Szakemberek!
 Kitünő alkalom az önállóságra!
 Nagyforgalmu vidéki városban fennálló **festő és vegytisztító** társas üzlet felerésze családi okok miatt **eladó**. — Érdeklődők leveleit „Festő“ jellege alatt továbbítja a kiadó-hivatal

Bence és Haraszti
 Írógép, számológép, és sok-szorosítógépek mechanikai szabályozásúak.
SUBOTICA
 0057 Ciril M-tod trg 29
 A. E. G. írógépek vojvodina-i képviselője
 Bence útnak hasznáti írógépeket újra előnyös felárértékkel, letti. Villan- és vízvezeték osztály 45 80 Rambašičeva n. 8

A VAJDASÁGIAK
 KEDVELT TALÁLKOZÓHELYE
 BUDAPESTEN
 A
KÖZPONTI SZÁLLODA
VII, Baross-tér 23
a Keleti pályaudvarnál
 Teljesen újonnan berendezett kényelmes családi ház
 Központi fűtés, hideg-meleg víz, telefonos, rádiós szobák
 Mérsékelt polgári árak
 Vajdaságiaknak 20% engedmény

Tüdőbetegek!
 Sok ezren már meggyógyultak!
 Kérjék azonnal könyvem a **új táplálkozási művészetről**, amely már annyi ember életét megmentette. Ez a táplálkozási mód a megszokott élelmód mellett alkalmazható és a betegséget gyorsan legyőzi. — Az éjszakai izzadás és köhögés megszűnik, a test-súly gyarapszik és a fokozatos elmeszesedés a betegséget megszüntíti. Az orvosi tudomány **komoly emberei** igazolják módszerem kiválóságát és azt szívesen alkalmazzák is. Minél hamarabb hozzáfog ehhez a táplálkozási módhoz, annál jobb.
Teljesen ingyen kapja meg a könyvem, amely sok fontos tudást tartalmaz. Kiadóm mindössze csak **10.000 ingyen könyvet** küld szét, így tehát még ma, hogy Ön is azok közé a szerencésnek közé tartozzék, akik könyvemhez hozzájutnak.
Georg Fulgner, Berlin-Neukölln
 Rinebaldstrasse 24 Abtel'u 6 628

Vámörlió GÖZMALMOT
 4 benger és 2 kőjarrattal, napi 1 vagón teljesítőképességgel **eladom vagy bérbeadom**
 A malom Ginterocen, Dolnja Lendava, 101 7 kőfűtővel, 1000 literes, keresszintű, nagy kőjarral, el. árammal, 1000 literes, keresszintű, nagy kőjarral, el. árammal, 1000 literes, keresszintű, nagy kőjarral, el. árammal.
 Bérlet esetén csak havi díjakon ajánlatát veszem figyelembe.
 Felvilágosítást ad a tulajdonos:
Dr. Stasser Armin ügyvéd Dolnja Lendava

Szabadalmazott jégszekrényeket

40% jégmegtakarítással gyárt

Braća Goldner többszörösen kitüntetett jégszekrénygyára **Szubotica**, Jugovića ulica 20
Kérjen árjegyzéket!

LATOGASSA MEG

AZ 1929-IKI

LEIPZIGI TAVASZI
VÁSÁRT

EZ KIFIZETŐDIK ÖNNEK

Kezdődik március 3-án

Mintavásár: március 3-tól 9-ig
Nagy technikai és építészeti vásár:

március 3-tól 13-ig

Textil vásár: március 3-tól 7-ig

Cipő- és bőrvásár: március 3-tól 6-ig
Mindenemű felvilágosítással postafordultával szolgálnak:

KOVÁCS D.

Moser és Wertheim cégnél Novisad, Miletićeva ul. 36.
Zvanični biro Lajpcsičkog Sajma za Balkan, Beograd
Knez Mihajlova ul. 33.

LEIPZIGER MESSEAMT LEIPZIG

»DAMA«

FEHERNEMŰ-SZALON,
TOLSTOJEVA (ODOR-U.) 21

Aján:
valódi lyoni selyem-
ből készült hálóingeket,
combinéket, ingbugyikat,
ajándéknak
alkalmas pijamákat,
linon zsebken-
dőket, teri-
tőket

Ügyes kézi leányt és tanuló-leányt felveszek

Heiduska Mariska
női kalapzalón, Subotica

Dr. SCHAEFER-féle „EPILEPSAN“ epilepszia, görcsök, eskór ellen

Naponta érkező köszönőlevelek

Közlebbi felvilágosítás és stétudás:

Apoteka Sv. Stjepana M. M. Fister, Osijek III.

Nélkülözhetetlen bírák-, ügyvédek- és jogászoknak!

Dr. Stevan Miklian

hadbíró-főhadnagy

Vazduhoplovno pravo (A légi közlekedési jog)

című könyvet. A könyv írója a légi közlekedésről szóló törvényjavaslat megszerkesztésében mint előadó vett részt s ez a tény is demonstrálja, hogy a könyv szakszertően van megírva.

A 230 oldalas könyv a belöldi és nemzetközi légi közlekedési jogot tárgyalja és részletesen foglalkozik többek között az alábbi kérdésekkel:

A repülőterek és légikikötők és a kizárólagos jog-titlalmak a légi közlekedésben; tiltott területek; anyagi felelősség; léghajózás vétségek és kártékások stb.

A könyvet 50 dinár előzetes beküldése mellett portómentesen szállítja a Bácsmegeyi Napló könyvosztálya

SLAVEKS FURNIROKAT

legjutányosabban szeresheti be
SLAVEKS D. D. ZA ŠUMSKU INDUSTRIJU
Zagreb, Brod n/5 vezérképviselőjénél

LUDWIG HUBERTI SIN, NOVISAD
Cara Dušana 33. Postafiók 25

Csak a maga
Qualitásának
köszöni a
Merima Gyermekszappan
hogy az ország
legkeresettebb
szappana

MERIMA 1839

Slavonska Požega, a város közepén, jóforgalmu
modernül berendezett, cca 1 vagonos viziturbinás

vám-malom

3 hold szilvás és szántófölddel, kedvező fizetési
feltételek mellett — elköltözés miatt —

eladó

Bővebbet: „Emma malom“, Slavonska Požega.

Építkezők figyelmébe!

Mielőtt üvegezést végeztet, kérjen tö-
lem árajánlatot! Üvegezést négyzet-
méterenként valódi belga üvegből leg-
olesőbb napi áron végzek

Kész ajtók és ablakok állandó raktára
WANDMANN üveges, Subotica

Zrinjski trg 2

„ORIENT“-KEKSZ

GRAHAM-KENYÉR, KARLSBADI KÉTSZERSÜLT

MAYER ALFRÉD

géperőre berendezett péküzemében

SUBOTICA, KAKASISKOLÁVAL SZEMBEN

NARANCS

citrom, mandarin, füge, datolya, mazsola, maroni,
jánoskenyér és mindenféle **déligyümölcs**
viszonteladók részére legolcsóbban beszerezhető

Ceizler Károly cégnél **Subotica**

13733

Iparvállalat keres irodai gyakornokot

nemétül is tudó, intelligens

Ajánlatot 19. 9/64 jelleg alatt
Radio Reklam Jugoslavija, Subotica
Pašićeva 7 — továbbít 1167

50. sz. lenfonál

4/4 fehérítve,
sokkonkint **2.500 dinár**

szállítás utánvéttel

A. ROMANO, ZAGREB

Boškovićeva ul. 15 Telefon: 51-93
Fonalak minden minőségben állandóan raktáron!

Mészkereskedők és építési vállalkozók figyelmébe!

Fürdő- és tető, fehér, kőmész

darabos mész

viszonylagosan, továbbá előrendi építőmész minden
mennyiségben azonnali szállításra kapható!

Versenyképes árak!

Révai Adolf, Subotica

Sokolka 2 — telefon 5-51 1082

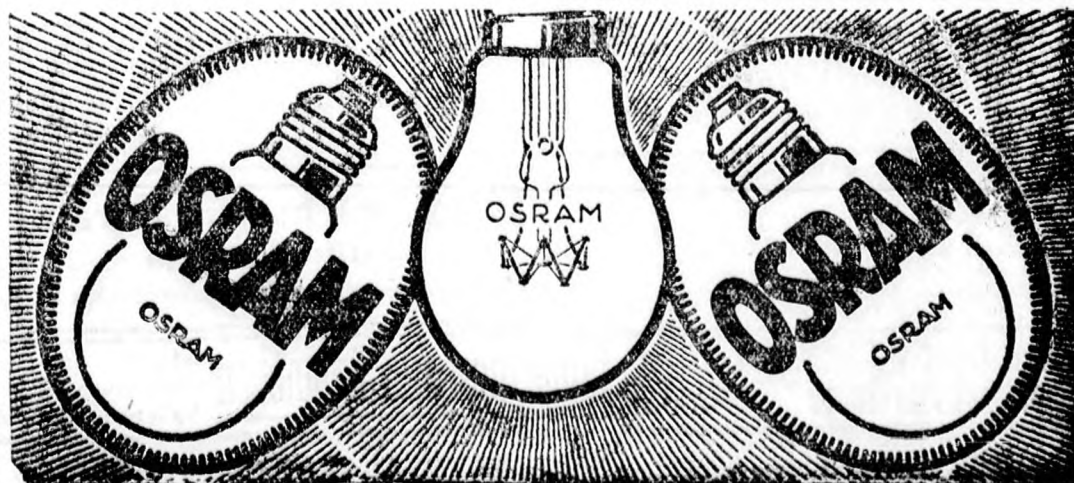
SZIFILISZ

gyógyítható

„SIGMARGYL“ pasztillákkal

Dr. Pomarčič párisi tudós legújabb találmányával.
A negyedik doboz (180 lapdacs) után a vér teljesen
tisztává lesz. A Közegészségügyi Minisztérium által
43367. szám alatt engedélyezve. — Ismertetést 2
dinár bélyeg ellenében küldök

Josip Pantić Beograd, Kr. Natalje 5.
(Az udvarban)

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
2 tüneményes ujdonság!

Szép Heléna szerelmi éjszakái

Offenbach operettjének moivumai után, rendezte
Korda Sándor, főszereplő:

Maria Corda Ricardo Cortez

Cirkus Roberts

Keen Maynard és csodáripája Tarzan látványos
artista kalandor-filmje

LEVELEZÉS

Keéves Pista! Mielőtt ígent mondanék, egy kikötésem volna, hogy az uriszobát is a Brauchler cég szállítja... 7211

Szervusz barátom! Hol ebédelsz? Postanska ulica 5. sz. alatt. Nagy Katónál, mert ott háromfogásos ebéd tíz dinár, vacsora hat és tíz dinár. Abonensek felvételnek. 1085

FOGLALKOZÁS

Órásségéd, fiatal, állást keres azonnali belépésre. Cím: Molnár könyvkereskedés, Szentá. 1134

40 éves magános zsidónő, ki a baromfitenyésztésben jár, elmenne tanýára gazdasszonynek. Ajánlatok »Március» jellegre a kiadóba. 1136

Utazókat magas jutalékkal az egész ország területére felvezetnek. Fűszereseket látogatók előnyben. Orient, Mali Időse. 1160

Harisnya stoppolást és szemfelszedést vállalom. — Skotus Viatora ul. 4. (Posta mellett). 1128

Férfi és női kabátvarrást elsőrendű hivitelben 300 dinártól vállal V. Kuntšcher Sudarevičeva ul. 25. 1158

Gyermektelen házaspár házasternek felvételük. — Cím a kiadóban. 1060

Okleveles kertész, aki a kertészet minden ágában járatos, állást keres. Cím a kiadóban. 1071

Molnársegéd és fűtő felvételük a Glied-malomban Subotican. 1123

Utazó, 20 év óta kitünően bevezetve a Gorszki kotárban, a Horvát tengerparton, Likában és Dalmáciában átvénné a vajdasági malom képviselőségét fixre. — Cím a kiadóban. 1081

Képviselöket keresünk minden községben gazdasági cikkre. 25% kereset. Ajánlatok »Verdient« jelleg alatt a Publicitas Zagreb, Gunduličeva 11 címre. 12623

Engler harisnyakirály sombri fiókjá

február hó 10. én megnyílik
a Welding-családban

Helyi képviselöket Subotica és környékére felvezetnek könnyű és uri keresetre. jelentkezni lehet délelött 8-10, délután 4-6 óráig. Felé ügynökségnél. Cara Dušana 5, Subotica. 1165

Üdvarost, mosogatólányt vagy asszonyt felvezet Sztips, sörcsarnok. 1104

VÉTEL-ELADÁS

Eladó családi ékok miatt és azonnal átvehető az egész környéken jól bevezetett, ismert és nagyforgalmu kocsigyártó üzem házzal együtt, esetleg berendezés nélkül is, 160 000 kovács-, bogár- és fényezőműhelyvel, külön háromszobás kényelmes családi lakóházzal, kerttel. A ház a város közepén, forgalmas helyen fekszik, a feltételek kedvezők. Horváth Elek, Sztara Kanjizsa. 1150

Adler írógép, ciril, latin betűvel, eladó. Ruff cukorkagyár, Subotica. 1154

Sulrups hordók, 300 literesek, eladók. Ruff cukorkagyár. 1155

Kosor sel-pesach bort és pálinkát a legjobb minőségben ajánl a legújanyosabb áron Lipkovič bortermelő. 1157

Fűzők és melltertek minden színben legdivatosabb ruhákhoz készen és rendelés után legolcsóbban kaphatók Stein, Subotica, kis-kápolna mellett. 1159

Sarolház lakásokkal, kisebb házak telekkel a posta közelében, villa Paličson 2 lánc földdel eladó. Földes ruhaüzlet. 1152

Megvételre keresek jó állapotban levő MÁV vagy Holherr 42-48 collos csép léscikérvényt, Marković Ivan, Silbaš (Bačka). 577

Szalagtűrészgép és szalagtűrészgép kombinálva kör-fűrész, maró és hosszlekturával 750 korákkal, újak, Kirehner gyártmány, olcsón eladó. Használt gépek vetele és eladása. Jel-lenc, Vilsonova ul. 31. 1125

Fűtő szobabulor eladó. — Mestrovicičeva ul. 30. 1140

Európa helyegysíjtemény 12 Borek kötetben eladó. Cím a kiadóban. 1142

13-as gyorsasíjtót és egy 6-8 min-es drótfűtőgépet keresek megvételre. Cím a kiadóban. 1137

Keresek megvételre egy 60-70 HP eredeti szívógázmozgatót és egy 40-50 KW, 200-220 volt, 50 peridusos generátort. A gépek üzembépes állapotban legyenek. Pergel István, Ada. 1138

Keresek megvételre egy 60-70 HP eredeti szívógázmozgatót és egy 40-50 KW, 200-220 volt, 50 peridusos generátort. A gépek üzembépes állapotban legyenek. Pergel István, Ada. 1138

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy má 1 dinár, vastagság... és azonnal kifizetésre számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívás után jelölve leveleket továbbítani. Kérdéseiketől a kiadóban válasszák meg a legkedvezőbbet.

minden egyes darabjéért teljes garancia!

Bebizonyíthatóan a legteljesebb! 1.670

Uj regény! Uj regény!

Quasimodo

Ivánov meg a szeretője

Fenyves Ferenc előszavával,

mely BRAUN HENRIK halálának tizedik évfordulójára jelent meg

Ara 40 dinár

Megrendelhető a Bácsme gy ei Napló könyvosztályánál

Nem kerül pénzébe,

ha megtekintí Mácsai-almány szabadalmát. Igen kényelmes ágr, mely éjjelre két személyre á'akítható

Bemutatás egész nap

Csákány és Kovács kárpitos üzletében, a szerb templom során, Szubotica

Egyszeri biztosítót listát és csere üzlet más vállalkozás miatt eladó és azonnal átvehető. Cím a kiadóban. 1129

Magánjáró nyolcas gőzkazán, szíjüzlet tizenkét köere új szíjüzletmotor eladó. — Bovebbet Pallas gépraktárában Subotican. 1121

8 EP magánjáró garnitúra, nyolcas vasrámás cséplő eladó. Magánjárót elcsérelni traktorra. Horváth Pál Beodra (Vinceér) Bánát. 1148

Ujonnán épült ház a Pirosi uton (új ház) csesen eladó. Érdeklődni Novisad, Futoška ulica 18, az üvegkereskedésben. 1141

Sontán a város központjában 15 évig adómentes új ház, benne jól menő vendéglővel, eladó és azonnal átvehető az összes engedély használásával. Kervező feltételek mellett. Bakos István, vendéglős. 1132

Olcsón eladó: 1 Wertheim-kassza, 3. szám. 1 teljes fűszérberendezés puldokkal, 2 drb tizedes mérleg, 1 drb fiakker, 1 drb parasztkoci, 4 fóra szerszám, kétszárnyas üvegezett ajtó rollóval, »Fortuna«, Karadzičeva ul. 12. 1120

Kétajtós Wertheim-kassza eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1114

Engler harisnyakirály sombri fiókjá

Sombor és vidékének szenzációja!

tamegmunkáló üzemeben

VÁROSI MOZI

Csütörtöktől vasárnapig

Kettős műsor! 2 előér!

Menekülés a pokolból

Egy nagyvilági férfi feyene élete

Főszereplő: Luis Ralph, Agnes Eszterházy, Paul Heidemann

A NAP HŐSE

Gálans cowboy kaland Tom Mix és Billie Douve

Jólmenő vegyeskereskedés német nagyközség piacterén, két hetipiacal, nagy német és magyar vevőkörrel, nagyobb vállalkozás miatt azonnal eladó. Megfelelő lakás az üzlet. Bovebb felvilágosítást ad a tulajdonos: Koller József, Indijia. 919

Gyümölcsfák, díszfák, cserjék, rózsafák kitünő fajokban kaphatók Bednárz kertészetében, Sztara Kanjizsa. 963

Családi ház nagy telekkel eladó. Madjarska ul. 13. Érdeklődni lehet VI. Militičeva ul. 32. 995

Wolfer gépszij, csapágy, fém I-a 80%-os, aszbeszilemez, zsinór, grafitesoma gólas, gummitömítés és más műszaki cikkek kaphatók. Barzel vaskereskedés, Subotica. 998

Jörforgalmu éjjeli üzlet kedvező feltételekkel eladó. Csak szemelvény tárgyakok. Kies István, Nova Kanizsa (Bánát). 1007

Alig használt fűszer berendezés azonnal eladó. Szekeres István, Hergoš. 1096

Ház hely eladó 1 szoba, konyha épülettel, vendéglőnek vagy bármilyen üzletnek alkalmas. Cím Napteševičeva ul. 32. és Sprska ul. 49. sarok. (Racko szállás mellett) 1098

Kiadó lakás május elsejére kétszobás uccai és udvari. I. kört. Dunav. Artil. park 17. Sántha-szannatörum során. 1128

Külfeljárati butorozott szoba azonnal kiadó. Paja Kujundžičeva ul. 4. 1156

Külfeljárati csinosan butorozott uccai szoba február 15-re kiadó. Karadzičeva ul. 7. 1151

Külfeljárati, elegáns uccai parkettás szoba, vasuttal szemben február 15-re kiadó. Bovebbet Ivan Antunovič ulica 3. földsz. 1130

Külfeljárati, különbejárati uccai parkettás szoba, vasuttal szemben február 15-re kiadó. Bovebbet Ivan Antunovič ulica 3. földsz. 1130

Külfeljárati, különbejárati uccai parkettás szoba, vasuttal szemben február 15-re kiadó. Bovebbet Ivan Antunovič ulica 3. földsz. 1130

Külfeljárati, különbejárati uccai parkettás szoba, vasuttal szemben február 15-re kiadó. Bovebbet Ivan Antunovič ulica 3. földsz. 1130

Külfeljárati, különbejárati uccai parkettás szoba, vasuttal szemben február 15-re kiadó. Bovebbet Ivan Antunovič ulica 3. földsz. 1130

Külfeljárati, különbejárati uccai parkettás szoba, vasuttal szemben február 15-re kiadó. Bovebbet Ivan Antunovič ulica 3. földsz. 1130

Külfeljárati, különbejárati uccai parkettás szoba, vasuttal szemben február 15-re kiadó. Bovebbet Ivan Antunovič ulica 3. földsz. 1130

Külfeljárati, különbejárati uccai parkettás szoba, vasuttal szemben február 15-re kiadó. Bovebbet Ivan Antunovič ulica 3. földsz. 1130

Külfeljárati, különbejárati uccai parkettás szoba, vasuttal szemben február 15-re kiadó. Bovebbet Ivan Antunovič ulica 3. földsz. 1130

Külfeljárati, különbejárati uccai parkettás szoba, vasuttal szemben február 15-re kiadó. Bovebbet Ivan Antunovič ulica 3. földsz. 1130

Asztalosok, acsok, fakereskedők és építésszek figyelmébe! Ujonnán be- rendszertt

minden f anyag megmunkálását méret és rajz után vidékre is szakszerűen és pontosan vállalja Mihály István asztalos Subotica, Zlata ičeva ul. 22. — Tűzoltó-anya köze ében

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC Nyomatós a kiadóhivatalon Minerva r.-i.-ndi. Felelős kiadó: FENYVES LAJOS Szubotica.